

OKTATÁSI
HIVATAL

NAT
2020

Édes anyanyelvem

Nyelvhasználat – szövegalkotás
munkafüzet II. kötet

4

Édes anyanyelvem

Nyelvhasználat –
szövegalkotás
munkafüzet 4.

II. kötet

A kiadvány 2023. 02. 17-én tankönyvi engedélyt kapott a TKV/29-7/2023 számú határozattal.

A tankönyv megfelel a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet alapján készült, 2020.01.31. után kiadott, 1-4. évfolyam Magyar nyelv és irodalom tantárgy kerettantervének.

A tankönyvvé nyilvánítási eljárásban kirendelt szakértő: Bódi Csilla

Tananyagfejlesztő: Bartha Jánosné, Fukkné Fukász Enikő, Szalay Mária

Kerettantervi szakértő: Fukkné Fukász Enikő

Lektor: Major Enikő

Szerkesztette: Boldizsárné Kovács Gizella

Illusztráció: Megyeri Katalin

Borítóterv: Megyeri Katalin illusztrációjának felhasználásával Slezák Ilona és Bánáti János készítette

© Oktatási Hivatal, 2022

ISBN 978-963-436-418-4

Oktatási Hivatal

1055 Budapest, Szalay utca 10–14.

Telefon: (+36–1) 374–2100

E-mail: tankonyv@oh.gov.hu

A kiadásért felel: Brassói Sándor elnök

Raktári szám: OH-MNY04MA/II

Tankönyvkiadási osztályvezető: Horváth Zoltán Ákos

Műszaki szerkesztő: Karácsony Orsolya

Grafikai szerkesztő: Slezák Ilona

Nyomdai előkészítés: Fehér Angéla

Terjedelem: 12,36 (A/5) ív • tömeg: 274 gramm

1. kiadás, 2023

Gyártás: Könyvtárellátó Nonprofit Kft.

Ez a tankönyv a Széchenyi 2020 Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program EFOP-3.2.2-VEKOP-15-2016-00001. számú, „A köznevelés tartalmi szabályozóinak megfelelő tankönyvek, taneszközök fejlesztése és digitális tartalomfejlesztés” című projektje keretében készült. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

„A magyar nyelv olyan, mint egy hangszer:
aki játszani akar rajta, annak minden áldott nap
gyakorolnia kell.”

Lénárd Sándor

Kedves Kisdiák!

Az elmúlt félévhez hasonlóan, ebben a kötetben is az anyanyelvről az anyanyelveden ismerkedsz a nyelv szépségével. Folytatod az anyanyelv használatának tanulását. Rendszeres gyakorlással bővíted tudásodat a hangokról, betűkről, szavakról, mondatokról és a szövegről. Biztosabbá válik a helyesírásod, bátrabban fogsz hozzá a szövegalkotáshoz.

Negyedikesként nagy a felelősséged, mert lezárod az alsó tagozatos tanulmányaidat. Tőled függ, mennyire alapos az a tudás, amit magaddal viszel a felső tagozatra!

Készülj fel erre az izgalmas kalandozásra!

a tananyagfejlesztők

1. Csoportosíts a minta szerint! Húzd át a szóhalmazban, amit már leírtál!

rövid   hallgat   tizenkettő   férfi   tiszta   lány
 ötven   szalad   hetvenhét   törik   szomorú   hervad   óriási
 reccsen   virág   doboz   negyven   keskeny   zúzvara   négy

férfi	rövid	tizenkettő	hallgat

a) Nevezd meg a csoportokat! Írd a szócsoportok fölé a választott kifejezést!

mennyiség   megnevezés   cselekvés, történés, létezés   tulajdonság

b) Válassz egy-egy kérdést minden oszlophoz! Írd a csoportok alá!

Milyen?   Mit csinál? Mi történik?   Ki? Mi?   Hány? Mennyi?

2. Mely cselekvés, történés, létezés illik a megnevezésekhez? Írd a vonalra!

fest   épít   gyógyít   tanít   rajzol
 törik   hullik   lepottyan   reccsen   zöldül

az orvos

_____

a hó

_____

a mérnök

_____

az ablak

_____

a festő

_____

a labda

_____

a tanár

_____

a lomb

_____

az építész

_____

a jég

_____

3. Válaszolj a kérdésekre a képek alapján egy-egy szóval!

a) Mit csinál András?

b) Mi történik a képen?

c) Figyeld meg a leírt szavakat! Tegyéél ★-ot az igaz állítás után!

Az a) feladat szavai cselekvést fejeznek ki.

Az b) feladat szavai cselekvést fejeznek ki.

Az a) feladat szavai történést fejeznek ki.

Az b) feladat szavai történést fejeznek ki.

d) Emlékszel? Olvasd el!

A Mit csinál? Mi történik? kérdésre cselekvést, történést jelentő szavakkal (igékkal) válaszolunk. A **cselekvés** mindig a cselekvő személy akaratától függ: *András öltözködik*. A **törtézés** akarattól független esemény: *a kerék kilyukad*. Néhány, ebbe a szófajba tartozó szó **létezés** is kifejezhet: *él, létezik, van, nincs*.

e) Írd a szósorok után: cselekvés, történés vagy létezés szavakat!

beborul, elolvad, kinyílik, megszárad, elpárolog, felforr _____

van, volt, lesz, nincs, létezik, él _____

elmond, számol, szeret, beszélget, néz, kiabál, beszél _____

1. **Költöztess be a szóhalmaz szavait a megfelelő házba!**

álldogál lehull létezik megszárad van felel figyel nincs
elsüllyed kilyukad tervez lesz volt összemegy mászik él

cselekvés	történés	létezés
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

2. **Húzd alá a szó szerkezetekben a cselekvést, történést, létezést jelentő szavakat (igét)!** Írd melléjük röviden: cs (cselekvés) t (történés) l (létezés)!

az ég beborul _____	szobrot néz _____	a teremben van _____
az idegenvezető szól _____	ismertetőt hallgat _____	a vitrinben nincs _____
a függöny elszakad _____	vizet iszik _____	az előtérbe megy _____
az igazság létezik _____	kiállítást figyel _____	a fában él _____
a jég elolvad _____	lámpát gyújt _____	a múzeumban volt _____

a) **Tegyél ✓-t az igaz állítások után!**

A szó szerkezetek első tagja cselekvést, történést, létezést jelent. (ige).

A szó szerkezetek második tagja cselekvést, történést, létezést jelent. (ige).

A szó szerkezetek első tagja valakinek, valaminek a neve (főnév).

A szó szerkezetek második tagja valakinek, valaminek a neve (főnév).

A szó szerkezet első tagja -t, -ba, -be, -ban, -ben toldalékot is kaphat.

b) **Hány a cselekvés, történést, létezést jelentő szót találtál! Írd a vonalra!**

cselekvés: _____

történést: _____

létezés: _____

3. Húzd alá a cselekvést, történést, létezést jelentő szavakat (igéket) a szóhalmazban!

bölcsesség	elszalad	tartalom	csahol	közmondás
halad	üzenet	dolgozik	tanulság	fekszik
szólás	van	eszik	lesz	szóláshasonlat

a) Másold le betűrendben az aláhúzott szavakat!

b) Egészítsd ki a szólásokat a betűrendbe sorolt igékkel! Ha jól dolgozol, mindegyik a helyére kerül!

☐ Mindig _____, mint a kutya.	1. Fáradhatatlanul dolgozik.
☐ _____, mint a köszörűs kutya.	2. Mindenkire rosszat mond.
☐ _____, mint a kutya a pitvarból.	3. Szó nélkül elszalad.
☐ Még a kutya is fánkot _____.	4. Kényelmesen heverészik.
☐ Urasan _____, mint a kutya a szakajtóban.	5. Nagy lakoma van, sok étel.
☐ A kutya ugat a karaván _____.	6. Sok van belőle.
☐ Kutya világ _____.	7. A céltudatos ember halad.
☐ Annyi _____, mint a tarka kutya.	8. Rossz következménye lesz.

c) Írd a szólások elé a jelentésük számát!

4. Húzd alá a mondatokban a cselekvést, történést, létezést jelentő szavakat!

cselekvés – *kék szín*

történes – *piros szín*

létezés – *barna szín*

A barátaimmal uszodába megyünk délután.

- Új fürdőruhád van? – kérdezte Bori.
- Tegnap kaptam anyukámtól – válaszolta Dóri.
- Melyik uszodába megyünk? – érdeklődött Lilla.
- Legyen ez meglepetés! – szólt közbe Lili.
- Apukám jön értünk! – fejezte be a beszélgetést.

Ki cselekszik? A cselekvő személye

1. Kösd össze az összetartozókat!

énekelek   énekelsz   énekel   énekelünk   énekeltek   énekelnek

ő   én   te   ti   ők   mi

a) Mi segített a helyes megoldásban? Húzd alá!

A cselekvést jelentő szavak végződése.

A szótó megkeresése.

A cselekvők személyének ismerete.

A toldalékok megfigyelése.

b) Álló egyenessel válaszd le a cselekvést jelentő szavak toldalékát!

énekel|ek   énekelsz   énekel   énekelünk   énekeltek   énekelnek

c) Mit mutat meg a cselekvést jelentő szavak toldaléka? Keretezd be!

A cselekvők tulajdonságát.

Kik a cselekvők és hányan vannak.

A cselekvők számát és személyét.

A cselekvés helyét.

d) Karikázd be a szósorban, kik a cselekvők! Segít az első feladat!

de   én   ám   te   ki   ő   mi   és   ti   ők

2. Ki cselekszik? Írd a vonalra!

_____ mászok   _____ cipelsz   _____ hevernek   _____ süllyedünk

_____ rajzolsz   _____ takarít   _____ rohantok   _____ öntözök

_____ ebédel   _____ szóltok   _____ állunk   _____ mosolyogtok

_____ nézünk   _____ látnak   _____ játszik   _____ tanulsz

_____ ültök   _____ úszunk   _____ szállsz   _____ simogatok

_____ haladnak   _____ szedek   _____ tervezek   _____ pihen

Álló egyenessel válaszd le a cselekvést jelentő szavak toldalékát!

3. Írd be a szóhalmaz szavait a táblázat megfelelő helyére!

jávitok   mozdulunk   zajongnak   repülsz   ordít   adunk
hallgattok   állítok   gyógyít   barnultok   gyorsulnak   tanulsz

Egy személy cselekszik		Több személy cselekszik	
1. én		1. mi	
2. te		2. ti	
3. ő		3. ők	

4. Pótold a táblázat hiányzó szavait! Álló egyenessel válaszld le a szót!

én	ujjong ok				süllyedek
te		repülsz		jósolsz	
ő			újul		
mi		repülünk		jósolunk	
ti	ujjong tok				süllyedtek
ők			újulnak		

5. Egészítsd ki a mondatokat a cselekvést jelentő szavak megfelelő alakjával!

ugrik   szeret   gyakorol   úszik   megérkezik   marad   öltözik

De jó, máris _____ az uszodába!

Ki _____ át a leggyorsabban?

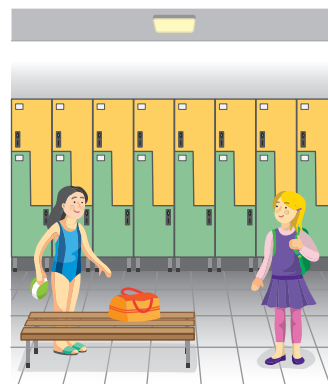
Gyorsan _____ a medencébe!

Biztos, hogy először a gyorsúszást _____.

Én igazán csak a mellúszást _____.

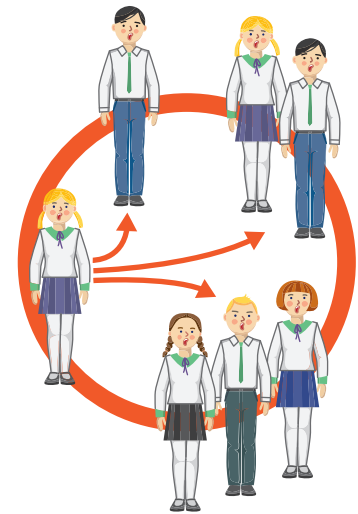
Meddig _____ a medencében?

Bori _____ a legjobban közülünk.

1. Ki a cselekvő? Tegyéél X-et a megfelelő helyre a minta szerint! Álló egyenessel válaszd le a szótót!

Mit csinál?	én	te	ő	mi	ti	ők
terítanak						X
remélek						
dalolok						
ebédelünk						
szedsz						
kóstol						
pihentek						
befejeznek						

2. Alakítsd át a cselekvést jelentő szavakat (igétet) a minta szerint!

ő	ők	ti	te
újít	újítan ak	vesz tek	vesz el
barnít		tesztek	
repít		lesztek	
szépít		visztek	
merít		hisztek	
szólít		kúsztok	

én	mi	te	ti
mond ok	mond unk	süt sz	süt tök
küldök		kutatsz	
szaladok		ügetsz	
tévedek		etetsz	
feledek		látsz	
támadok		itatsz	

3. Fejezd ki a mondatokat egyetlen cselekvést jelentő szóval (igével)! Válogass a szóhalmazból! Alakítsd át a cselekvő személyének megfelelően!

gondolkodik sziporkázik alkudozik megérkezik
adakozik kutakodik haragszik lenyugszik megeszik

Éppen a feladat megoldásán töröm a fejem. gondolkodom

Megpróbálom olcsóbban megvenni az eszközt. _____

Nagyom dühös vagyok, hogy nem jött el. _____

Mire végre megjön a barátom, elmúlik a haragom. _____

Egész délután mókás történeteket mesélek. _____

A rászorulóknak többször gyűjtök adományokat. _____

Anya örül, hogy mindig elfogyasztom a tízórait. _____

A könyvesboltban keresem az ajánlott könyvet. _____

A megvásárolt könyvvel belépek a barátomhoz. _____

4. A cselekvést jelentő szavakat most te fejezd ki mondatokkal! Válassz ki négyet a szóhalmaz szavaiból! Alakítsd át a cselekvő személyének (én) megfelelően!

virágozik dolgozik várakozik megiszik jelentkezik
elkészik elutazik ajánlkozik szomorkodik fészülködik

_____

_____

_____

_____

5. Melyik állítás igaz rád? Húzd alá!

A cselekvést jelentő szavak felismerésében biztos vagyok.

Nem mindig tudom felismerni a cselekvést jelentő szavakat.

Még több gyakorlásra van szükségem a biztos tudáshoz.

1. Csoportosítsd a minta szerint a cselekvést, történést, létezést jelentő szavakat (ige)! Húzd át a szóhalmazban, amit már leírtál!

megszólalt, létezik, adni fogunk, élünk, tanulok, ülni fogtok, rajzolt, ad, esett, élni fognak, beszélt, létezett, tenni fogok, esni fognak, mondok, szerepel, volt, írnak, evett, írni fogsz, zörgött, futni fognak, sóhajtott, veszel, állni fog, élnek

már volt	most van	majd lesz
megszólalt	létezik	adni fogunk

a) Nevezd meg a csoportokat! Írd a szócsoportok alá a választott kifejezést!

múlt idő	jelen idő	jövő idő

b) Olvasd el! Húzd alá a cselekvést, történést, létezést kifejező szó (ige) háromféle idejét!

A cselekvést, történést, létezést jelentő szavak háromféle időt fejezhetnek ki. Ezek a **múlt idő**, **jelen idő**, **jövő idő**. A jelen idő a most folyó, a múlt idő a múltban végbement, a jövő idő pedig a jövőben történő cselekvésre, történésre, létezésre utal.

2. Húzd át minden sorban a kakukktojást! Írd a sorok végére a cselekvés, történes, létezés idejét (múlt idő, jelen idő, jövő idő)!

pihenek	alszol	állni fogunk	remélek	_____
szálltam	ülni fogtok	olvasott	sóhajtottunk	_____
adni fogunk	várni fogok	nézni fog	emlékszünk	_____
beszélt	alszik	rajzolt	álmodott	_____
tanul	tanított	magyarázott	okosodott	_____

3. Alakítsd át a cselekvéseket a minta szerint!

hord	szid	old	fed	mond
hordott				
él	ápol	örül	üdül	javul
élt				
hord	szid	old	fed	mond
hordani fog				
él	ápol	örül	üdül	javul
élni fog				

4. Másold le a jelen idejű cselekvéseket!

---

5. Másold le a múlt idejű cselekvéseket!

---

6. Másold le a jövő idejű cselekvéseket!

---

1. Húzd át a szóoszlopokban a kakuktktojást!

áld	tanít	száll	tanul	alkudott	fúr
akadt	takarít	hall	épült	érkezik	szórt
éled	szundít	áll	szépül	késik	gyúr
mond	élt	szólt	barnul	szórakozik	akar

Húzd alá az igaz állítást!

Az áthúzott szavak mindegyike a múltban történt.

Az áthúzott szavak mindegyike a jövőben történik.

A szóoszlopok szavai közül csak a kakuktktojás toldalékos.

2. Egészítsd ki a szöveget a zárójelbe tett cselekvést jelentő szavak megfelelő alakjával!

A medve egyszer _____ (összetalálkozik) a farkassal. Hangos veszekedésbe _____ (kezd). A medve jól _____ (megtépsz) a barátját, de a farkas is alaposan _____ (helybenhagy) a medvét. Jó sokáig _____ (verekedik), de nem _____ (bírt) egymással. Végül az egyik jobbra _____ (megy), a másik balra _____ (indul) az erdőben. Azóta sem _____ (találkozik).

a) Húzz álló egyenest a kiegészítések szótöve és toldaléka közé!

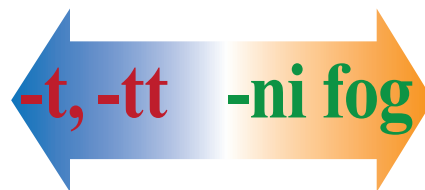
b) Tegyé! ✓-t az igaz állítások után!

A beírt szavak cselekvést fejeznek ki (igék).

A beírt szavak mindegyike múlt időben van.

A beírt szavak mindegyike jelen időben van.

A beírt szavak mindegyike jövő időben van.

c) Olvasd el!

A jelen időt nem jelöli külön toldalék. A jelen időnek nincs jele: (Ø)

1. Húzd át a szóoszlopokban a kakukktojást!

fúrni fog	ítélt	haladt	sikított	enni fog	felejtett
gyúrt	örült	adni fog	keríteni fog	hazudott	fordított
mért	tanult	maradt	szabadított	virágozott	nézett
akart	állni fog	akadt	segített	vadászott	utazni fog
sírt	bámult	szaladt	feszített	egerészett	elrejtett

a) Húzd alá az igaz állítást!

Az áthúzott szavak mindegyike a múltban történt.

Az áthúzott szavak mindegyike a jövőben történik.

A szóoszlopok szavaihoz toldalékok kapcsolódnak.

b) Másold le a kakukktojás szavait múlt időben!

c) Tegyé! ★-ot az igaz állítás után!

A cselekvést jelentő szavak (igék) múlt időben sem kapnak toldalékokat.

A cselekvést jelentő szavak (igék) múlt időben -t, -tt toldalékokat kapnak.

d) Olvasd el!

A múlt időt a -t, -tt jelöli. A múlt idő jele: **-t, -tt**

2. Mikor -t vagy -tt? Karikát be a -t, -tt előtt álló betűket!

haladt	sírt	ítélt	akart	búsult	gyúrt
gyógyított	segített	épített	olvasott	felejtett	csattogott

Húzd alá az igaz állítást?

A múlt idő jele magánhangzó után -t. A múlt idő jele magánhangzó után -tt.

A múlt idő jele mássalhangzó után -t. A múlt idő jele mássalhangzó után -tt.

1. Pótold a múlt idő jelét!

parancsol_____	siránkozó_____	keresgél_____	bolyongo_____
kutato_____	nevetgél_____	követel_____	kirándul_____
vigyázo_____	vásárol_____	süllyed_____	tervezgete_____
kerese_____	viccelődő_____	akadályozó_____	henyél_____
énekel_____	számol_____	kalandozó_____	pihen_____
mesél_____	állító_____	füllente_____	hallgatózó_____

2. Keretezd be a kakukktojást minden sorban!

mutat	szeret	mulat	hallgat	lapát	terít
csapott	szabott	adott	kabát	dobott	tudott
vet	rét	hint	nyit	lát	köt
divat	teremtett	tanított	javított	kutatott	hallgatott
remélt	számolt	rajzolt	ecset	fésült	zenélt

a) Másold le a bekeretezett szavakat!

_____

b) Melyik kérdésre válaszolnak a leírt szavak? Keretezd be!

Milyen?	Mit csinál? Mi történik?	Ki? Mi?	Hány? Mennyi?
---------	--------------------------	---------	---------------

c) Tegyé! ★-ot a bekeretezett szavakra igaz állítások után!

A bekeretezett szavak mindegyike cselekvést jelöl.

A bekeretezett szavak mindegyike tulajdonságot jelöl.

A bekeretezett szavak mindegyike valaminek a neve.

A bekeretezett szavak mindegyike mennyiséget jelöl.

3. Írd le a jelen idejű cselekvéseket múlt időbe!

köt	vét	lát	hűt	fűt
-----	-----	-----	-----	-----

_____

4. Csoportosítsd a halmaz szavait a minta szerint!

kabát sót tart haladt zenélt süt tört sajt port fésült köt fát rét kút
csenget telet remélt vonat talált hint szót liszt ránt remélt

valaminek a neve	-t toldalékos megnevezés	jelen idejű cselekvés	múlt idejű cselekvés
kabát	sót	tart	haladt

5. Húzd alá a szöveg cselekvést jelentő szavait (ige)! Alakítsd át mindegyiket múlt idejűvé! Írd le az átalakított szöveget! Adj címet a történetnek!

A hős királyfi sokáig vándorol. Végül megtalálja a boszorkány házát. Előtte találkozik egy manóval. Ő figyelmezteti, hogy a banya gonoszabb a félelmetes sárkánynál is. A bátor fiú kettőt kopog, majd belép. – De vakmerő legény! – gúnyolódik a csúf boszorkány. A legény teljesíti a boszorka három próbáját. Ezzel megmenti az elvarázsolt királylányt. Boldogan élnek, ha meg nem halnak.

---

1. Húzd át a szóoszlopokban a kakukktojást!

adni fog	tanítani fog	szállni fog	takarít	születni fog
szidni fog	látni fog	tanul	szeretni fog	selejtezni fog
szalad	temetni fog	henyélni fog	meríteni fog	késni fog
haladni fog	épít	állni fog	építeni fog	érkezni fog
szedni fog	tartani fog	beszélni fog	segíteni fog	biciklizik

a) Húzd alá a igaz állítást!

Az áthúzott szavak mindegyike a jövőben történik.

A szóoszlopok szavaihoz toldalékok kapcsolódnak.

A szóoszlopok szavai közül csak a kakukktojás toldalékos.

b) Másold le a kakukktojás szavait jövő időben!

---

c) Tegyel **★**-ot az igaz állítás után!

A cselekvést jelentő szavak (igék) jövő időben sem kapnak toldalékot.

A cselekvést jelentő szavak (igék) jövő időben -ni+fog toldalékot kapnak.

d) Olvasd el!

A jövő időt a -ni +fog jelöli. A jövő idő jele: **-ni** toldalék + **fog** szócska

2. Alakítsd át a cselekvést jelentő szavakat jövő időbe!

éled	→	<input type="text"/>	állt	→	<input type="text"/>
szór	→	<input type="text"/>	haladt	→	<input type="text"/>
fut	→	<input type="text"/>	épített	→	<input type="text"/>
tesz	→	<input type="text"/>	szállt	→	<input type="text"/>
küld	→	<input type="text"/>	mondott	→	<input type="text"/>

3. Pótold a táblázat hiányzó szavait!

A cselekvő személye	A cselekvés ideje		
	jelen idő	múlt idő	jövő idő
én	kapok	kaptam	kapni fogok
mi		szedtünk	
ők	állnak		
te			szállni fogsz
ti		ültetek	
ő	süt		
ők	ámulnak	ámultak	ámulni fognak
	pihensz		
			rajzolni fogunk
		örült	
			olvasni fogtok

4. Olvasd el!

A cselekvés idejét a szótővel (ad) és egy jellel fejezzük ki.

A jelen időnek nincs jele (ezt így is szoktuk jelölni: Ø)

A múlt idő jele: mássalhangzó után **-t**, magánhangzó után **-tt**

A jövő idő jele: **-ni** végződés + **fog** szócska

5. Húzd alá a cselekvést jelentő szavakat! Alakítsd át a rövid szöveget úgy, hogy az események a múltban történjenek! Folytasd a történetet!

A nyuszi az erdőt járja. Hirtelen zajt hall. Gyorsan egy bokorba ugrik. A hang egyre erősödik. A nyuszi kikukucskál a bokor mögül.

---

1. **Tegyél X-et a megfelelő helyre a minta alapján! Írd be a cselekvőt!**

cselekvő	szavak	cselekvés	törté- nés	léte- zés	jelen idő	múlt idő	jövő idő
ők	elindultak		X			X	
	futottatok						
	tanácskozunk						
	reggeliztetek						
	világítani fog						
	léteznek						
	tanulni fogtok						
	élni fogunk						
	kivirágoztak						
	megértetted						
	vannak						

2. **Folytasd az átalakításokat a minta szerint!**

jelen idő		jelen idő		múlt idő		jövő idő
én		te		ti		ők
maradok	→	maradsz	→	maradtatok	→	maradni fognak
szerepelek	→		→		→	
ölelek	→		→		→	
szedek	→		→		→	
állok	→		→		→	

jelen idő		jelen idő		múlt idő		jövő idő
ő		ők		én		mi
halad	→		→		→	
száll	→		→		→	
varr	→		→		→	
hall	→		→		→	

3. Alakítsd át a zárójelbe tett cselekvéseket (ige) jelen időbe! Egészítsd ki velük a hiányos szólásokat!

☐ Éjt, napot eggyé _____.	(tett)
☐ Nem _____ a negyvennyolcból.	(engedett)
☐ Csütörtököt _____.	(mondott)
☐ Bort _____, vizet _____.	(ivott, prédikált)
☐ Vizet _____ a Dunába.	(hordott)
☐ Vért _____.	(izzadt)
☐ Szöveget _____ a fejébe.	(ütött)
☐ Tiszta lappal _____.	(indult)

a) Másold le betűrendben a jelen időbe átalakított cselekvéseket!

---

b) Írd a szólások elé a jelentésük számát! Segít a betűrend!

1. Sikertelen, kudarcot vall.	5. Felejtjük el, kezdjük újra.
2. Állandóan dolgozik	6. Haszontalan, fölösleges dolgot tesz.
3. Mászt mond, mint amit csinál.	7. Komoly erőfeszítést tesz.
4. Ragaszkodik az álláspontjához	8. Elgondolkodik rajta.

4. Húzd alá a cselekvést jelentő szavakat! Alakítsd át a rövid szöveget úgy, hogy az események a múltban történjenek!

Apunak tetszik az ötlet, és telefonál az Állatkertbe. Mikor azt mondják neki, hogy nincs helyük, mert mióta divatba jönnek ezek a modern kislakások, elárasztják őket filodendronokkal, akkor apu nagyon csalódott képet vág.

A cselekvést, történést jelentő szavak (igék) helyesírása

1. Csoportosítsd a szavakat!

Misit tanít mozit bácsit mozdít szépít
terít Karcsit kiflit szállít pónit repít

-it	-í
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Tegyél ★-ot az igaz állítás után!

Az **-it** végű szavak mindegyike a *Kit? Mit?* kérdésre válaszol.

Az **-it** végű szavak mindegyike a *Mit csinál?* kérdésre válaszol.

Az **-ít** végű szavak mindegyike a *Mit csinál?* kérdésre válaszol.

2. Keretezd be minden sorban a kakukktojást! Másold le a szósort mellé!

merít	merül	terít	állít	szállít	_____
kerít	épít	épül	szépít	javít	_____
gyógyít	lassít	bátorít	tanít	tanul	_____
javul	javít	lendít	állít	tisztít	_____

3. Folytasd az átalakítást a minta szerint!

Tulajdonság	Mit csinál?	Mi történik?
barna	barnít	barnul
tiszta	_____	_____
lelkes	_____	_____
könnyű	_____	_____
nehéz	_____	_____

Írd át színessel az **-ít**, **-ül**, **-ül** szóvégeket!

4. Írd be a táblázat hiányzó szavait!

Mit csinál?	Mi történik?	Mit csinál?	Mi történik?
épít	épül	lassít	lassul
terít			javul
	merül	gyógyít	
kerít			mozdul

Tegyél ✓-t az igaz állítások után!

- Az -ít végű cselekvést jelentő szavakban az í mindig hosszú.
- Az -ít végű cselekvést jelentő szavakban (igékben) az i mindig rövid.
- Az -ul, -ül végű történést jelentő szavakban (igékben) az u, ü mindig rövid.
- Az -ul, -ül végű történést jelentő szavakban (igékben) az ú, ű mindig hosszú.

5. Olvasd el!

A cselekvést, történést jelentő szavakban (igékben) az **-ít** végződés **í**-je mindig hosszú, az **-ul, -ül** végződés **u**-ja, **ü**-je mindig rövid.

6. Javítsd ki a hibás szavakat! Másold le helyesen!

lendül   terül   javúl   repül   lassul   szabadul   rövidül
szállit   állit   épít   tanit   gyógyit   pirít   takarit

7. Egészítsd ki a szöveg hiányos szavait a megfelelő toldalékkal!

Az erdei levegő gyógy____ja a betegeket. A tisztáson éppen most ép____ egy üdülő. Itt pihenhetnek majd a gyógy____ni vágyók. Szorgos ép____ők most a falakat ép____ik. A munka a befejezéshez közel____. Nagy gondot ford____anak a szobák szép____ésére. Mindenkit lelkes____, hogy a határidő előtt felép____és elkész____ az ép____et.

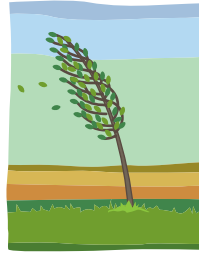
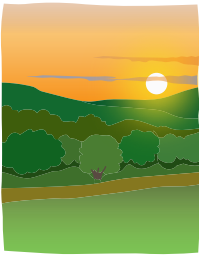
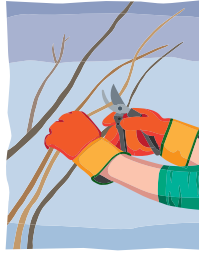

J vagy ly a cselekvést, történést jelentő szavakban (igékben)

1. Írd a képek alá a megfelelő cselekvést és történést!

süllyed gallyaz sompolyog vajaz lyukaszt hajnalodik sóhajt
gereblyézik hajlik mosolyog ajándékozik zajong korcsolyázik felejt

Írd le a füzetbe elválasztva cselekvéseket, történéseket!

2. Melyik a kakukktójtás? Keretezd be minden sorban!

vijog	rejt	hajt	fúj	gallyaz	vajaz
fejlődik	süllyed	sóhajt	majmol	zajong	terjed
jobbít	lyukaszt	javít	jelez	juttat	jelent
folyik	járvál	mosolyog	osztályoz	helyesel	selypít
lyuggat	bolyong	játszik	mélyít	bélyegez	gömbölyít

Másold le betűrendben a bekeretezett szavakat!

---

3. Írd le a szavakat elválasztva, a megfelelő oszlopba!

helyettesít   hömpölyög   rejtőzködik   hajladozik   hajnalodik
 osztályoz   szabályoz   javasol   bélyegez   jutalmaz   folydogál
 selejtezik   helyezkedik   sóhajtozik   veszélyeztet   bajlódik

j

ly

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

4. Egészítsd ki a szavakat *j, jj, ly, lly* betűkkel!

megi____eszt   u____ong   bo____ong   osztá____oz   akadá____oz
 he____ettesít   ha____ladozik   befe____ez   vi____og   sóha____tozik
 kibú____ik   fo____dogál   sü____ed   elfele____t   gömbö____ít
 ga____az   hömpö____ög   zsiva____og   he____esél   a____ándékoz

5. Melyik helyes? Húzd át a hibásan leírt szavakat!

mosojog	ujjong	vajaz	gajjaz	jukaszt	jelez
mosolyog	ullyong	valyaz	gallyaz	lyukaszt	lyelez
vijjog	süjyed	hejesel	fejlődik	megfojt	szabájoz
villyog	süllyed	helyesel	felylődik	megfolyt	szabályoz
osztájoz	jukaszt	fejel	fojik	sóhajt	bújik
osztályoz	lyukaszt	felyel	folyik	sóhalyt	búlyik

1. **Kösd össze az összetartozókat! Másold le az így kapott szó szerkezeteket!**

az uszály ●

a talaj ●

a gally ●

a fej ●

● lesüllyed

● lehajlik

● megfájdul

● elsüllyed

a papagáj ●

a bagoly ●

a fájdalom ●

az aszály ●

● rejtőzködik

● súlyosbodik

● zajong

● megjelenik

---

a) **Tegyél ✓ -t az igaz állítások után!**

A szó szerkezetek első tagja valakinek, valaminek a neve (főnév).

A szó szerkezetek első tagja cselekvést vagy történést jelentő szó (ige).

A szó szerkezetek második tagja valakinek, valaminek a neve (főnév).

b) **Egészítsd ki a mondatokat az oda illő szó szerkezettel!**

A nagy viharban _____ a tenger fenekére.

A sok eső hatására _____ a völgyben.

A kertben _____ a termés súlya alatt.

Víz ivása nélkül _____.

A kalitkában _____, ha éhes.

Nappal _____ a sűrű lombok között.

A sérülés miatt _____.

Ha sokáig nem esik az eső, _____.

2. **Húzd alá a mondatok cselekvést, történést jelentő szavait (igéket)!**

A folyó partján játszottak a gyerekek. Egy aprócska hajó jelent meg a láthatáron. A fedélzetről egy robbanás bajt jelzett. Fojtogató füst járta be a környéket. – Jaj, elsüllyed! – ijedtek meg a fiúk. Szerencsére a matrózok a járművet komoly sérülés nélkül juttatták a partra.

3. Alakítsd át a szavakat a minta szerint! Egészítsd ki a táblázatot!

cselekvés, történés	valakinek, valaminek a neve	cselekvés, történés	valakinek, valaminek a neve
rejt	rejtés		járás
gyűjt	gyűjtés	hajt	
	nyújtás		sújtás
gyújt			fejtés
fojt		sejt	

a) Keretezd be a mondatokba illő szavakat!

A sűrű erdő sok titkot *rejt / rejtés* a világ elől.

Az autó *gyűjt / gyűjtés* nélkül nem indul!

A *fojt / fojtás* a birkózás egy technikája.

Mindenkinek *jár / járás* egy második esély.

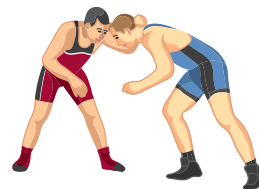
A kocsis egy hintót *hajt / hajtás* a fogathajtó versenyen.

Ha nem *sújt / sújtás* le a vihar, szárazon megússzuk.

Kati szívesen *fejt / fejtés* izgalmas rejtvényeket.

Az állatmenhely számára rendezett *gyűjt / gyűjtés* kiválóan sikerült.

Az olvasás feledhetetlen élményt *nyújt / nyújtás* kicsinek, nagynak.

b) Tegyéél ★-ot az igaz állítás után!

A bekeretezett szó lehet valakinek vagy valaminek a neve (főnév).

A bekeretezett szavak mindegyike tulajdonságot kifejező szó (melléknév).

A bekeretezett szó kifejezhet cselekvést vagy történést (ige).

4. Alakítsd át a tulajdonságot kifejező szavakat (melléknév) cselekvést, történést jelentővé (ige) a minta szerint!

mély	új	teljes		
mélyít				
mélyül			homályosul	javul

1. **Ki a cselekvő? Tegyéél X-et a megfelelő négyszögbe! Álló egyenessel válaszd le a szótót!**

Mit csinál? Mi történik?	én	te	ő	mi	ti	ők
szabályozunk				X		
teljesíteni fogok						
lyukasztottak						
veszélyeztetesz						
elsüllyednek						
mosolyogsz						
helyeseltünk						
jutalmaztok						
ajándékozunk						
sompolyognak						

2. **Nevezd meg a cselekvő személyét (én, te, ő, mi, ti, ők)! Alakítsd át a cselekvéseket!**

személy	jelen idő	múlt idő	jövő idő
	akadályozol		
		sújtott	
	hajtjuk		
			rejteni fogjuk
		bolyongott	
			jelenteni fogtok
	selejtez		
		játszottunk	

3. **Melyik állítás igaz rád? Húzd alá!**

A megismert *j/ly*-vel írt szavak helyesírásában biztos vagyok.

Nem mindig tudom biztosan *j/ly*-vel írt szavak helyesírását.

Még több gyakorlásra van szükségem a biztos tudáshoz.

4. A három gyerek helyesíró versenyt rendezett a j/ly-és szavakból. Döntsd el, ki lett most a győztes! Tegyéél ✓-t a helyesen leírt szavak után!

Zalán

Gábor

Luca

mosolyog	mosojog	mosolyog
szabályoz	szabályoz	szabályoz
gömbölyödik	gömbölyödik	gömböjödik
hajnalodik	hajnalodik	hajnalodik
balylódik	balylódik	bajlódik
helytelenít	helytelenít	helytelenít
furulyázik	furulyázik	furulyázik
hajladozott	hajladozott	halyladozott
peyhedzett	peyhedzett	peyhedzett
javasolt	javasolt	javasolt
korcsolyázott	korcsolyázott	korcsójázott
fújdogált	fújdogált	fújdogált
veszélyeztetett	veszélyeztetett	veszélyeztetett
jukasztott	jukasztott	lyukasztott

A legjobb helyesíró: _____

5. Másold le a füzetbe helyesen a hibásan írt szavakat!

6. Húzd alá az igaz állítást!

A versenyzők csak a j-s szavak helyesírásában hibáztak.

A versenyzők csak a ly-os szavak helyesírásában hibáztak.

A versenyzők mindkettő helyesírásában követtek el hibákat.

1. **Olvasd el a szóoszlopokat! Válaszd le a minta szerint a cselekvést, történést jelentő szavakat!**

át lép	rá néz	be ad	le tör	ki áll
rálép	felnéz	túlad	előtör	átáll
kilép	belenéz	előad	széttör	alááll
belép	hazanéz	odaad	összetör	megáll
fellép	szembenéz	visszaad	széjjeltör	helyreáll

2. **Melyik cselekvést, történést jelentő szó hiányzik a mondatokból? Keretezd be a helyes alakot!**

Lufi cica *rálép* / *fellép* / *átlép* a lakás küszöbén.

A hűséges kutya *belenéz* / *hazanéz* / *ránéz* a gazdája szemébe.

Sára *visszaad* / *odaad* / *előad* egy salátalevelet a teknősének.

A hegy belsejéből *összetör* / *széttör* / *előtör* egy tisztavízű forrás.

Az autó az út közepén hirtelen *helyreáll* / *alááll* / *megáll*.

3. **Folytasd a minta szerint cselekvések, történések (ige) tagadását!**

<i>ki</i> áll a kapuba	nem áll <i>ki</i> a kapuba
<i>széttör</i> egy cserepet	
	nem ad <i>túl</i> a játékan
<i>szembenéz</i> a félelmével	
	nem lép <i>fel</i> a létra fokára
<i>be</i> ad egy dolgozatot	

4. **Húzd alá az igaz állításokat az előző feladatok alapján!**

A cselekvést, történést jelentő szavakhoz (ige) kapcsolódó szócskát (igekötő)

- mindig egybe írjuk a cselekvést, történést jelentő szóval.
- csak akkor írjuk egybe, ha a cselekvést, történést jelentő szó előtt áll.
- csak akkor írjuk egybe, ha a cselekvést, történést jelentő szó után áll.

A ROKON ÉS ELLENTÉTES JELENTÉSŰ SZAVAK

A megnevezések (főnév) rokon és ellentétes jelentései

1. Mit látsz a képen? Írd a képek alá! Gyűjts hozzájuk a szóhalmazból rokon jelentésű szavakat!

nadrág ember pantalló kabát eledel short bakancs
személy alak kenyér zakó ösvény étel cipó papucs
sztráda cipő vekni arc táplálék dzseki út fizimiska orca

---

2. Melyik nem illik a szóSORBA? Karikázd be a kakukktojást!

barát	cimbora	pajtás	ellenség	társ	koma
csend	zaj	némaság	hallgatás	csendesség	nesztelenség
bú	bánat	keserv	bánkódás	öröm	szomorúság
békesség	nyugalom	megnyugvás	harmónia	összhang	háborúság
alvás	bóbiskolás	ébrenlét	szundizás	szendergés	szunyókálás

Karikázd be a mondatba illő szót!

A bekarikázott szavak a szóSOR szavainak *ellentétei / rokon jelentései*.

3. Egészítsd ki a mondatokat az odailő rokon jelentésű szóval!

A két jó _____ elindult a nagyvilágba szerencsét próbálni.
társ / barát

A tanító néni kérdésére csak a _____ válaszolt az osztályban.
csend/ nesztelenség

A öreg királyt a fia távolléte miatt _____ gyötörte.
bánkódás / bánat

A csodálatos muzsika hallatán _____ járta át a lelkét.
összhang/ békesség

Sári _____ helyett könyvet olvasott a paplan alatt.
alvás/ szendergés

4. Kösd össze az ellentétes jelentésű szavakat!

sötétség ●

születés ●

ősz ●

öröm ●

indulás ●

olvadás ●

● bánat

● tavasz

● fagyás

● világosság

● elmúlás

● érkezés

sűrítés ●

magasság ●

álom ●

éjszaka ●

várakozás ●

napkelte ●

● ébrenlét

● nappal

● ritkítás

● naplemente

● mélység

● haladás

Alkoss mondatokat az ellentétpárokkal! Segít a minta.

A sötétséget felváltja a világosság.

---

1. Írd be a közmondásokba a hiányzó állatnév megfelelő alakját!

1. A _____ ugat, a karaván halad.

kutya / eb

2. Átesik a _____ túlsó oldalára.

paripa / ló

3. Nem őriztünk együtt _____.

ludat / libát

4. Soha báránnyal a _____ meg nem békélhet.

ordas / farkas

5. Megszokta, mint _____ a vackort.

mackó / medve

6. Kerülgeti, mint _____ a forró kását.

macska / cica

7. Ki sok _____ után fut, egyet sem ér el.

nyúl / tapsifüles

2. Írd be a közmondások számát a jelentésükhöz!

	Túzásba visz valamit, túzásba esik.
	Egyszerre csak egy célt tűzzünk ki magunk elé.
	A jó és a gonosz sohasem férhet meg egymással.
	Nem hátráltatnak a rosszindulatú megjegyzések.
	Ne bizalmaskodj, ne viselkedj tiszteletlenül velem!
	Hozzászokott valamihez, rászokott valamire.
	Nem mer közel menni hozzá, csak kerülgeti.

3. Melyik állítás igaz rád? Tegyél ✓-t után!

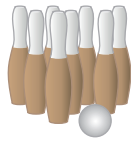
A rokon és ellentétes jelentésű szavak gyakorlásával bővült a szókincsem.

A rokon és ellentétes jelentésű szavakat már mindet ismertem.

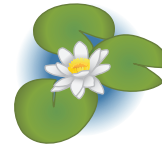
A rokon és ellentétes jelentésű szavakról még többet szeretnék tudni.

A rokon és ellentétes jelentésű szavak ismerete segít a szövegalkotásban.

4. Kösd az élőlények, tárgyak képét a rájuk jellemző tulajdonságokhoz!

szögletes gömbölyű színes éles könyves hosszú pontos
 terebélyes tűlevelű vörös lila szúrós illatos vízi

5. Mely állatokra ismeresz a tulajdonságok alapján? Készíts rajzot róluk!

erdei barna lomha nagytestű mézkedvelő	patás foltos magas növényevő sárgásbarna	tengeri ragadozó roboztus veszélyes kopolyús	vízi emlős játékos értelmes emberbarát

6. Mutasd be az egyik állatot néhány mondatban! Adj címet neki!

A tulajdonságok (melléknevek) rokon és ellentétes jelentései

1. Olvasd el a szóoszlopokat nagy ajakmozgással, közepes tempóban!

pici	kecses	erős	bölcs
kicsi	légies	izmos	okos
pöttöm	karcsú	szívós	eszes
parányi	könnyed	edzett	agyafúrt
aprócska	törékeny	teherbíró	leleményes

Mi igaz egy-egy szóoszlopra? Jelöld ✓-val a sorok végén!

Egy oszlop minden tagja *rokon* jelentése egymásnak.

Egy oszlop minden tagja *ellentétes* jelentése egymásnak.

Mindegyik szó jelentése: *valakinek* vagy *valaminek* a tulajdonsága.

Mindegyik szó jelentése: *valakinek* vagy *valaminek* a neve.

2. Melyik a kakukktojás? Karikázd be minden sorban!

kitágult	bő	tág	laza	szűk	lötyögős
zajos	lármás	csendes	hangos	fülsértő	harsány
bánatos	szomorú	csüggedt	jókedvű	bús	lehangolt
termetes	kicsi	nagy	hatalmas	behemót	óriási
buta	balga	ostoba	eszetlen	oktondi	okos
egyforma	egyenlő	egyező	különböző	egyféle	ugyanolyan
szigorú	lágyszívű	elfogadó	türelmes	elnéző	engedékeny

a) Írd le a kakukktojást minden sorból!

---

b) Mi igaz a szósorokra? Jelöld ✓-val a sorok végén!

Minden sor, a kakukktojás kivételével rokon jelentésű szavakból áll.

A sorokban csak rokon jelentésű szavak találhatók.

Minden sorban egy ellentétes jelentésű szó áll.

3. Olvasd el a szópárok oszlopait nagy ajakmozgással, közepes tempóban!

sűrű – ritka

alamuszi – őszinte

alföldi – hegyi

hideg – meleg

izgága – nyugodt

vízi – szárazföldi

élénk – bágyadt

aprólékos – felületes

esti – reggeli

barátságos – ellenséges

árnyékos – napsütötte

égi – földi

mesebeli – valóságos

átlagos – kivételes

nyári – téli

a) Mi igaz a szópárokra? Jelöld ★-gal a sorok végén!

A szópárok tagjai egymás ellentétei.

A szópárok tagjai egymás rokon jelentései.

Mindegyik szó jelentése: *valakinek* vagy *valaminek* a tulajdonsága.

Mindegyik szó jelentése: *valakinek* vagy *valaminek* a neve.

b) Egészítsd ki a mondatokat az oda illő szópárokkal!

A _____ erdőben _____ a széles ösvény.

A _____ nyarat felváltja a _____ tél.

Az _____ gyerek a sok mozgástól estére _____ lesz.

A _____ ember néha _____ környezetbe kerül.

A _____ elemek keverednek a _____ eseményekkel.

Az _____ ember sohasem lesz _____.

A _____ tisztáson, nehéz _____ helyet találni.

Az _____ sötétséget követi a _____ világosság.

4. Kösd össze az ellentétes jelentésű szópárokat!

csintalan ●

dolgos ●

egyenlő ●

egyszeri ●

éhes ●

éjfékete ●

● naplopó

● különböző

● gyakori

● szófogadó

● hófehér

● jóllakott

● egykori

● csoportos

● dacos

● egyhangú

● ócska

● vonzó

● egyéni

● változatos

● mostani

● engedelmes

● taszító

● új

1. Alkoss szó szerkezeteket az ellentétes tulajdonságokból a minta szerint!

Minta: éhes bárány; jóllakott farkas

erős	_____	gyenge	_____
bátor	_____	gyáva	_____
ravasz	_____	oktondi	_____
hatalmas	_____	apró	_____
gyors	_____	lassú	_____
csökönyös	_____	engedelmes	_____

Húzd alá az igaz állítást!

A szó szerkezetek első tagja valakinek, valaminek a neve (főnév).

A szó szerkezetek első tagja tulajdonság (melléknév).

A szó szerkezetek második tagja valakinek, valaminek a neve (főnév).

A szó szerkezetek második tagja tulajdonság (melléknév).

2. Egészítsd ki ellentétes tulajdonságokkal a mondatokat a minta szerint! Válogass a szóhalmazból!

könnyű	lassú	magas	alacsony	száraz	gömbölyű
gyors	ünnepi	fanyar	nehéz	hétköznapi	kellemes
szögletes	esős	gonosz	kellemetlen	jóságos	édes

Minta: A repülés gyors, de a gyaloglás lassú.

A mamutfenyő _____, de a bokor _____.

A húsvét _____, de a munkanap _____.

A boszorkány _____, de a tündér _____.

Az orrszarvú _____, de a pillangó _____.

A láda _____, de a labda _____.

A sérülés _____, de a simogatás _____.

Az ősz legtöbbször _____, de a nyár inkább _____.

A vadalma _____, de a szőlő _____.

3. Húzd alá a szóláshasonlatokban a tulajdonságokat (melléknév) jelentő szavakat! Írd a vonalra az ellentétes jelentésüket, hogy a hasonlatok helyesek legyenek!

Egészségtelen, mint makk. _____ *egészséges* _____
 Tompa, mint a borotva. _____
 Bűnös, mint a ma született bárány. _____
 Gyors, mint a csiga. _____
 Illedelmes, mint a piaci légy. _____
 Nehéz, mint a pehely. _____
 Gyakori, mint a fehér holló. _____
 Fiatal, mint az országút. _____

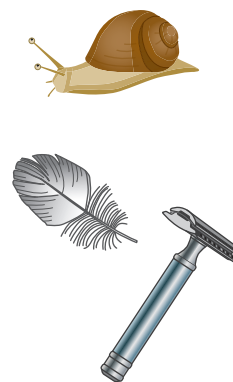

Másold le a kijavított szóláshasonlatokat a füzetbe!

4. Írd le a szóláshasonlatokat egy összetett szóval a minta szerint!

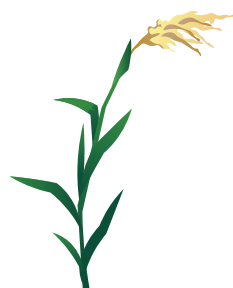
Fehér, mint a fal. – falfehér

Lassú, mint a csiga. _____
 Könnyű, mint a pehely. _____
 Éles, mint a borotva. _____
 Egészséges, mint a makk. _____
 Fekete, mint a holló. _____
 Erős, mint a méreg. _____
 Vékony, mint a nádszál. _____

5. Mi igaz a 3. feladat szóláshasonlataira? Jelöld ✓-val a sorok végén!

Minden szóláshasonlat első szava tulajdonság.
 Minden szóláshasonlat első szava valaminek a neve.
 Minden szóláshasonlat utolsó szava tulajdonság.
 Minden szóláshasonlat utolsó szava valaminek a neve.
 A belőlük alkotott szavak tulajdonságot jelentenek.
 A belőlük alkotott szavak valaminek a nevét jelentik.

1. **Olvasd el a viccet! Ha megfejted a keresztrejtvényt, megtudod a vicc csatánóját.**

- Apu az ott egy halászhajó?
- Nem kisfiam, az egy jacht.
- És, hogy kell írni j-vel vagy y-nal? És h-val vagy ch-val?
- Jobban megnézve...mégis csak ...

a) Írd be a tulajdonságot jelentő szavak ellentétes jelentését a rejtvény soraiba! (Válaszd ki a szóhalmazból az odaillő szót!)

1.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	1. felmelegedő
2.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	2. kiutasító
3.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	3. fecsegő
4.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	4. félénk
5.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	5. kókadt
6.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	6. biztonságos
7.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	7. megnyugtató
8.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	8. fényes
9.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	9. éleseszű
10.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	10. egészséges

(lehűlő, befogadó, hallgató, bátor, friss, kockázatos, felháborító, fakó, fafejű, kóros)

b) Mely szavak illenek a hiányzó helyekre? Egészítsd ki a mondatokat a rejtvény szavaival!

A pékségben mindig _____ kenyeret fogsz kapni.

A _____ idő miatt melegen kell öltöznöd.

Nem tudom, hogy ma miért olyan _____ a barátom.

Azon a hídon _____ autóval átkelni.

Ez egy _____ tett volt, büszke vagyok rád!

c) Tedd igazá a mondatokat a megfelelő szó beírásával!

A mondatokból hiányzó szó mindig a _____ kérdésre válaszol.

Ezek a szavak valakinek vagy valaminek a _____ fejezik ki.

2. Melyik a szólás magyarázata? Tegyél ★-ot a jelentésük után!

szólás	1. jelentés	2. jelentés
Hajítófát sem ér.	értéktelen	értékes
Szeme sem áll jól.	szófogadó	csintalan
Lógatja az orrát.	szomorú	vidám
Minden lében kanál.	visszahúzódó	kotnyeles
Tépi a haját.	mérges	békés
Nehéz a feje.	álmos	éber
Tiszta vizet önt a pohárba.	hazug	őszinte
Nincs sütnivalója.	okos	buta
Sötétben tapogatózik.	bizonytalan	magabiztos
Fogához veri a garast.	költekező	zsugori
Ágrólszakadt.	szegény	gazdag
Bal lábbal kelt.	jókedvű	rosszkedvű
Fennhordja az orrát.	szerény	büszke
Nagy lábon él.	költekező	takarékos

3. Mi igaz a 2. feladat szólásaira? Jelöld ✓-val a sorok végén!

Minden jelentés tulajdonságot fejez ki.

Minden jelentés cselekvést jelentő szó.

A szólásokhoz írt jelentések egymás ellentétei.

A szólásokhoz írt jelentések egymás rokonjelentései.

A szólások mindegyike emberi tulajdonságra utal.

4. Egészítsd ki a mondatokat a minta alapján a 2. feladat szólásaival!

Minta: Nem érti igazán a feladatot, egyelőre *sötétben tapogatózik*.

Nem nyerte meg a versenyt, így egész nap _____.

Csintalan gyermek, még _____.

Szóba sem áll velem, úgy _____.

Beleavatkozik más dolgába, olyan _____.

1. **Állítsd össze a szavakat a saktáblára írt szótagokból a megadott mezők (betűjel + szám) sorrendjében!**

	A	B	C	D	E	F	G	H	
1		TAL		HÉ		SEBB		ZÓ	1. C4, B1, A6
2	CE		E		KIS		VI		2. H7
3		HOSZ		GYE		FENN		RŐ	3. E2
4	GOS		HA		MU		Ü		4. F3, D1, C8, H1
5		GYOR		LÁ		SZABB		SABB	5. E6, A8, F7
6	MAS		LÓ		LEG		Á		6. E6, C2, H3, F1
7		SZEBB		RŐS		RABB		SZÉP	7. E6, B3, F5
8	BÁT		JÁ		GEBB		DÉL		8. E6, B7

9. E6, B5, H5

10. E6, G4, D3, F1

11. E6, G8, A2, E8

12. G2, D5, A4

13. G6, E4, C6

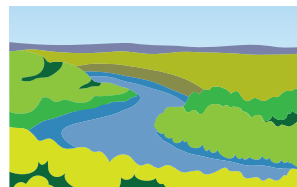
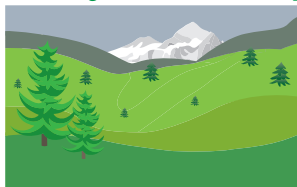
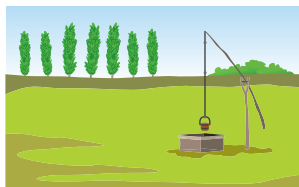
14. C2, D7

**Írd be a tulajdonságokat jelentő szavakat a megfejtések sorrendjében!
Fejezd be a beszámolót egy mondattal!**

A délceg hőscincér megjelent a szigeten. Megpödörte _____
bajuszát és ezt mondta: – Na, _____, _____ sziget
mondhatom! A szigetlakók körülállták a _____ hőscincért,
aki újra megszólalt: – Én vagyok a _____,
_____, _____,
_____, _____,
_____ hőscincér. Eddig _____?

Az _____ társaság meg sem szólalt. Ő pedig
folytatta: – Én olyan, de olyan _____ vagyok. Ekkor
a fáról lepottyant egy makk.

2. Mely felszíni formára illenek a tulajdonságok (*melléknév*)? Írd a képek alá! Keretezd be a kakuktkojást az oszlopokban!

sík	égbetörő	keskeny	lassú
lapos	meredek	hömpölygő	csörgedező
egyenletes	alacsony	sekély	mély
égbetörő	csúcsos	sebes	kanyargós
alacsony	magas	csörgedező	széles

Keress és írd a felszíni formákhoz ellentétes tulajdonságokat (*melléknév*) tartalmazó mondatokat! Segít a minta.

Az alföld alacsony, de a hegység magas.

---

3. Egészítsd ki a szöveget a halmazban lévő tulajdonságokkal (*melléknév*)!

hegyi reggeli sekély vidám hosszú meredek
széles békés nehéz tavaszi keskeny hangos

A _____ patak _____ hangjára ébredt a _____ erdő. A _____ nap sugarai megcsillantak a víztükrön. A _____ vízben ficáncoltak a halak. A _____ hegyoldalról egy _____ kő gördült alá a _____ mederbe. A _____ csobbanásra a _____ halak szétrebbentek, majd folytatták _____ útjukat a _____ folyó felé.

1. Olvasd el a szóoszlopokat ajakmozgással, közepes tempóban!

beszél	sétál	alszik	csodálkozik
közöl	ballag	pihen	álmélkodik
mond	baktat	szendereg	megdöbben
szól	bandukol	bóbiskol	hüledezik
kijelent	kószál	szunyókál	meghökken

Mi igaz egy-egy szóoszlopra? Jelöld ✓-val a sorok végén!

Egy oszlop minden tagja *rokon* jelentése egymásnak.

Egy oszlop minden tagja *ellentétes* jelentése egymásnak.

Mindegyik szó *cselekvést* jelent (ige).

Mindegyik szó *valakinek* vagy *valaminek* a *nevét* jelentő szó (főnév).

2. Melyik a kakukktojás? Karikázd be minden sorban!

érkezik	megjön	betoppan	előkerül	távozik	ideér
fejlődik	romlik	alakul	javul	halad	növekedik
bezár	becsuk	lakatol	kinyit	kulcsol	retesz
rendez	elintéz	megzavar	szervez	elvégez	intéz
segít	pártfogol	támogat	istápol	felkarol	akadályoz

a) Írd le a kakukktojást minden sorból!

---

b) Mi igaz a szósorokra? Jelöld ✓-val a sorok végén!

A sorok ellentétes jelentésű cselekvést jelentő szavakból állnak.

Minden sor, a kakukktojás kivételével rokon jelentésű szavakból áll.

c) Egészítsd ki a mondatokat a leginkább odaillő szóval!

A régen látott vendég hirtelen *megérkezik* / *betoppan* / *ideér* ma este.

Vera *felkarolta* / *támogatta* / *pártfogolta* a gyámoltalan barátnőjét.

A titkárnő *elintézi* / *szervezi* / *elvégzi* a rábízott feladatot.

3. Olvasd el a szópárok oszlopait nagy közepes hangerővel, nagy ajakmozgással!

letesz – felvesz	kiad – beszéd	megfagy – kienged
elindul – megáll	bejut – kiesik	felkel – lefekszik
megjön – eltávozik	felszáll – lezuhan	kitisztít – bepiszkol
szétszed – összerak	elveszít – megtalál	megszólal – elhallgat
megérkezik – elmegy	leszid – megdicsér	elvész – megkerül

Mi igaz a szópárokra? Jelöld ★-gal a sorok végén!

A szópárok tagjai egymás ellentétei

A szópárok tagjai egymás rokon jelentései

Mindegyik szó jelentése: valaki vagy valami cselekszi, történik vele.

Mindegyik szó jelentése: valakinek vagy valaminek a neve.

4. Kösd össze az ellentétes jelentésű szópárokat!

elenged ●	● beborul	megfoltoz ●	● elront
kiderül ●	● elveszít	összead ●	● elfelejt
megnyer ●	● becsomagol	megtanul ●	● kivon
kibont ●	● megfog	megjavít ●	● szétszakít

Egészítsd ki a mondatokat ellentétes cselekvést vagy történést jelentő szavakkal a minta szerint!

minta: Tegnap véletlenül elrontotta, ma pedig megjavította.

Reggel _____ az ég, de alighogy elindultunk _____.

A nadrágomat _____ a kerítés, de anya _____.

Tegnap _____ a verset, de mára _____,

_____ a legnagyobb halat, de megsajnálta és _____.

A versenyt _____, de hazafelé _____ az érmet.

A két számot először _____, aztán _____ egymásból.

Édesanya _____ az ajándékot, várta, hogy _____.

1. Melyik a szólás magyarázata? Tegyél ★-ot a jelentésük után!

szólás	1. jelentés	2. jelentés
Szórja a pénzt az ablakon.	takarékoskodik	pazarol
Csütörtököt mond.	meghiúsul	megvalósul
Hajba kapnak.	kibékülnek	összevesznek
Rossz lóra tesz.	rátalál	melléfog
Pálcát tör fölötte.	elítéli	felmenti
Belefojtja a szót.	letorkol	bátorít
Eltörrik a mécses.	nevetgél	sírdogál
Beleüti az orrát.	beleszól	hallgat
Ágynak dől.	meggyógyul	megbetegszik
Nyakon csíp.	utolér	lemarad
Töri a fejét.	felad	töpreng
Kereket old.	marad	megszökik
Felhúzza az orrát.	megbocsát	megsértődik
Inába száll a bátorsága.	megijed	felbátorodik
Fogához veri a garast.	pazarol	takarékoskodik

2. Mi igaz az 1. feladat szólásaira? Jelöld ✓-val a sorok végén!

Minden jelentés tulajdonságot fejez ki.

Minden jelentés cselekvést jelentő szó.

A szólásokhoz írt jelentések egymás ellentétei.

A szólásokhoz írt jelentések egymás rokonjelentései.

3. Egészítsd ki a mondatokat a minta alapján az 1. feladat szólásaival!

minta: Nem hagyja tovább beszélni, mert *belefojtja a szót*.

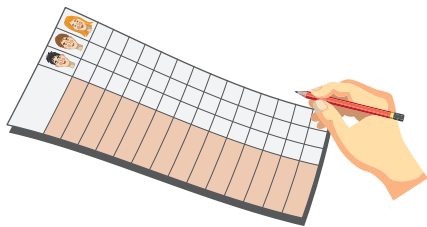
Nem vállalja a feladatot, inkább _____.

Annyira félelmetes volt, hogy _____.

Hiába vigasztaltam, továbbra is _____.

Úgy vitatkoznak, hogy a végén _____.

4. A gyerekek a rokon jelentésű szavak felismeréséből versenyeznek. Karikázd be, ahol nem találták meg a kakukktojást!

Zalán

Gábor

Luca

hajnal, pirkadat, napkelte, alkony	pirkadat	pirkadat	alkony
csend, zaj, lárma, hangzavar, zörej	csend	csend	csend
tó, állóvíz, folyó, mocsár, láp, tócsa	folyó	folyó	folyó
öröm, bánat, nevetés, jókedv, derű	bánat	bánat	bánat
alkony, napnyugta, napkelte, sötétedés	napkelte	sötétedés	alkony
gyors, sebes, lassú, fürge, szapora	lassú	lassú	lassú
szűk, szoros, bő, feszes, testhezálló	bő	bő	bő
gyáva, merész, hős, bátor, hősie	merész	bátor	gyáva
alacsony, apró, pöttöm, pici, magas	magas	magas	magas
kedves, mogorva, jólelkű, jóságos	mogorva	mogorva	mogorva
örül, ujjong, kesereg, lelkesedik	ujjong	kesereg	ujjong
nyer, veszít, győz, diadalmaskodik	veszít	veszít	veszít
rohan, szalad, száguld, ballag, fut	ballag	ballag	ballag
nevet, kacag, kuncog, sír, hahotázik	sír	kuncog	sír
beszél, hallgat, hangoztat, közöl, mond	hallgat	hallgat	hallgat

A legügyesebb nyelvész: _____

5. Másold le mindegyik szósorból az ellentétes jelentésűt!

A MÁSSALHANGZÓK EGYMÁSRA HATÁSA

1. Karikázd be a szósorokban a kakukktojtást!

futja	látja	altatja	unja	aratja	hajtja	kutatja
ontja	rontja	bontja	robbantja	mondja	lehántja	szántja
nyitja	segítse	fordítja	alakítja	oltja	elfojtja	sújtja

2. Olvasd el a szó szerkezeteket a kiejtésnek megfelelően! Húzd alá a cselekvést jelentő szavakat (igék)!

az illatot ontja	az erdőt kutatja	a biciklit hajtja
a búzát aratja	a levegőt rontja	a tüzet elfojtja
a rózsát oltja	a távot lefutja	a kaput nyitja
a földet szántja	az ösvényt alakítja	a kerítést lebontja

a) Mi igaz az aláhúzott szavakra? Tegyél ✓-t az igaz állítások után!

A szavak mindegyikét úgy írjuk, ahogyan halljuk.

A szavak mindegyikét másképp írjuk, mint ahogy halljuk.

A szavak mindegyike valakinek, valaminek a neve.

b) Válaszd le a minta szerint a szótövet!

ont|ja   aratja   kutatja   lebontja   alakítja   rontja
oltja   szántja   lefutja   hajtja   nyitja   elfojtja   lehántja

c) Másold le a szavakat a füzetbe!

d) Mi segít a helyesírásukban? Húzd alá az állítások közül!

Szótagolom a szót.	Többször leírom a megismert szót.
Megkeresem a szótőt.	Figyelmesen meghallgatom a szót.
Hangosan kiejtem a szót.	Jelölöm a szótő és a toldalék határát.

3. Melyik helyes? Húzd át a hibásan leírt szavakat!

kialakítja	ráborította	elfogyasztja	belátja	felkutattya	megtanítja
kialakította	ráborítja	elfogyasztja	belátja	felkutatja	megtanította

1. Karikázd be a szósorokban a kakukktojást!

kenjen	fenjen	billenjen	hajtja	libbenjen	csenjen	üzenjen
zuhanjon	tudjon	köszönjön	tűnjön	csillanjon	bánjon	szűnjön
suhanjon	fonjon	rohanjon	osonjon	féltsen	vonjon	unjon

2. Olvasd el a szó szerkezeteket a kiejtésnek megfelelően! Húzd alá a cselekvést jelentő szavakat (igék)!

a tálcán kenjen	a vízbe zuhanjon	a vízben csillanjon
az utcán osonjon	az árokba billenjen	a cipőben suhanjon
a padon fonjon	az erdőbe üzenjen	a szoknyában libbenjen
a réten rohanjon	a mesébe vonjon	az iskolában köszönjön

a) Mi igaz az aláhúzott szavakra? Tegyéél ✓-t az igaz állítások után!

A szavak mindegyikét másképp írjuk, mint ahogy halljuk.

A szavak mindegyikét úgy írjuk, ahogyan halljuk.

A szavak mindegyike *cselekvést* jelent.

b) Válaszd le a minta szerint a szótövet!

ken|jen   zuhan|jon   billen|jen   csillan|jon   oson|jon   suhan|jon
fon|jon   üzen|jen   libben|jen   rohan|jon   von|jon   köszön|jön

c) Másold le a szavakat a füzetbe!

d) Mi segít a helyesírásukban? Húzd alá az állítások közül!

Megkeresem a szótót.	Figyelmesen meghallgatom a szót.
Hangosan kiejtem a szót.	Jelölöm a szótó és a toldalék határát.
Szótagolom a szót.	Többször leírom a megismert szót.

3. Húzd át a hibásan leírt szavakat! Másold le a helyes szóalakokat a füzetbe!

unjon	bánnyon	üzennyen	rohanjon	tűnjön	szűnnyön
unnyon	bánjon	üzenjen	rohannyon	tűnnyön	szűnjön

1. Karikázd be a szósorokban a kakukktojást!

olvadjon tagadjon fakadjon haladjon kívánjon lázadjon maradjon
küzdjön terjedjen mutatja tévedjen repedjen védjen engedjen
ragadjon fáradjon támadjon hasadjon tapadjon szaladjon javítsa

2. Olvasd el a szó szerkezeteket a kiejtésnek megfelelően! Húzd alá a cselekvést jelentő szavakat (igék)!

a jég olvadjon	a hír terjedjen	Béla fáradjon
a cipő tapadjon	a kapus védjen	Ferkó tagadjon
a vihar támadjon	a barát engedjen	Ildikó maradjon
a munka haladjon	az osztály küzdjön	Barbara szaladjon

a) Mi igaz az aláhúzott szavakra? Tegyél -t az igaz állítások után!

A szavak a *Mit csinál? Mi történik?* kérdésre válaszolnak.

A szavak mindegyikét úgy írjuk, ahogyan halljuk.

A szavak mindegyikét másképp írjuk, mint ahogy halljuk.

b) Válaszd le a minta szerint a szótövet!

olvad|jon tapad|jon támad|jon halad|jon terjed|jen véd|jen
enged|jen küzd|jön fárad|jon tagad|jon marad|jon szalad|jon

c) Másold le a szavakat a füzetbe!

d) Mi segít a helyesírásukban? Húzd alá az állítások közül!

Többször leírom a megismert szót.	Megkeresem a szótőt.
Hangosan kiejtem a szót.	Jelölöm a szótő és a toldalék határát.

3. Húzd át a hibásan leírt szavakat! Másold le a helyes szóalakokat!

fakadjon	lázaggyon	izzadjon	feledjen	rekeggyen	hasadjon
fakaggyon	lázadjon	izzaggyon	feleggyen	rekedjen	hasaggyon

---

1. Karikázd be a szósorokban a kakukktojtást!

fűtse	intse	féltse	értse	hűtse	pihenjen	döntse
rántsa	tudjon	ámítsa	fojtsa	lapítsa	rontsa	mártsa
váltsa	sújtsa	okítsa	alkotja	rejtse	fejtse	építse

2. Olvasd el a szó szerkezeteket a kiejtésnek megfelelően! Húzd alá a cselekvést jelentő szavakat (igék)!

hintse el a magot	intse le a taxit	döntse ki a fatuskót
fejtse meg a rejtvényt	fojtsa el a tüzet	szárítsa meg a ruhát
hűtse le a levest	építse át a házat	értse meg a faladatot
váltsa ki a zálogot	lapítsa össze a gyurmát	rejtse el az ajándékot

a) Mi igaz az aláhúzott szavakra? Tegyéél -t az igaz állítások után!

A szavak a *Ki? Mi?* kérdésre válaszolnak.

A szavak mindegyikét másképp írjuk, mint ahogy halljuk.

A szavak mindegyikét úgy írjuk, ahogyan halljuk.

b) Válaszd le a minta szerint a szótöveget!

hint|se el   fejtse meg   váltsa ki   hűtse le   intse le   fojtsa el
építse át   lapítsa össze   döntse ki   szárítsa meg   értse meg

c) Másold le a szavakat a füzetbe!

d) Mi segít a helyesírásukban? Húzd alá az állítások közül!

Megkeresem a szótőt.

Hangosan kiejtem a szót.

Figyelmesen meghallgatom a szót.

Jelölöm a szótő és a toldalék határát.

3. Húzd át a hibásan leírt szavakat! Másold le a helyes szóalakokat!

veszítse	húsíccse	hárítsa	hasíccsa	érinccse	békítse
veszícse	húsítse	háríccsa	hasítsa	érintse	békíccse

---

1. Olvasd el! Figyeld meg!

Két mássalhangzó találkozásának következménye lehet, hogy másképp ejtjük, mint ahogyan írjuk. Kiejtésekor egy harmadik hangot hallunk. Helyesírásukban segít, ha mindig megkeressük a szótőt.

írás	→	ejtés	írás	→	ejtés
t+j	→	(tty)	d+j	→	(ggy)
n+j	→	(nny)	t+s	→	(ccs)

2. Írd a szavakat helyesírásuk szerint a táblázat megfelelő oszlopába!

látja olvadjon szántja védjen altatja váltsa aratja köszönjön kenjen
fűtse küzdjön bánjon mártsa nyitja fenjen kívánjon féltse
rohanjon fordítja üzenjen zuhanjon értse haladjon engedjen
okítsa fakadjon intse hűtse tagadjon kutatja hajtja mondjon

tj (tty)	nj (nny)	dj (ggy)	ts (ccs)

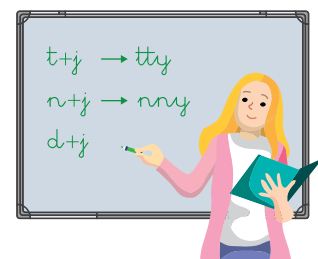
3. Húzd alá a mondatba illő szót! Írd át színessel az egymásra ható mássalhangzókat!

A kocsis ostorral *hajtja/hajtsa* a lovakat.

Tavasszal a földműves *szántja/szántsa* a földet.

A tanító néni helyesírásra *tanítja/tanítsa* a gyerekeket.

Apa a kanyarban balra *fordítja/fordítsa* a kormányt.

4. Írd a magyarázatok számát a népi bölcsességek elé!

- ___ Balra *tekints*, jobbra nézz!
- ___ *Adja ő* még alább.
- ___ Álmában is *elmondja*.
- ___ Csak a szeme *kívánja*, nem a hasa.
- ___ Bagoly *mondja* verébnek, hogy nagyfejű.
- ___ *Hajtja* a munkát.
- ___ Amint *forgatják* a nyársat, úgy sűtik a pecsenyét.
- ___ *Segíts* magadon, az Isten is megsegít.

1. Lesz ő még szerényebb is!
2. Nagyon jól tudja.
3. Légy óvatos!
4. Siettetí, gyorsítja a dolgot.
5. A maga hibáját másnak rója fel.
6. Már nem éhes, mégis eszik.
7. Úgy érsz eredményt, ha magad is teszel érte.
8. Amilyen a munka, olyan az eredménye is.

5. Karikázd be a népi bölcsességekben a dőlt betűs szavak egymásra ható mássalhangzóit! Másold le a szavakat a füzetbe!

6. Mi igaz a leírt szavakra? Húzd alá!

Cselekvést jelentenek. Mindegyik valakinek vagy valaminek a neve.

7. Olvasd el!

Vannak olyan megnevezések is, amelyekben két mássalhangzó úgy hat egymásra, hogy másképp ejtjük, mint ahogyan írjuk.

8. Mi hat egymásra? Karikázd be! Írd le a füzetbe a szavakat!

kádja	vadja	rúdja	vádja	módja	hídja
kabátja	sajtja	botja	pultja	kútja	útja

1. **Olvasd el a szó szerkezeteket a kiejtésnek megfelelően! Húzd alá a cselekvést jelentő szavakat (igék)!**

Gábor küldte	a felnőtt megvédte	a szóvivő szóljon
Emma tudta	a fiú letagadta	az apuka halljon
Péter adta	a lány elfogadta	az anyuka meséljen
Anna mondta	a gyerek elhordta	valaki álljon
Dani kezdte	a néni leszedte	mindenki tanuljon

a) **Mi igaz az aláhúzott szavakra? Tegyél ✓-t az igaz állítások után!**

- A szavak mindegyike valakinek a neve (főnév).
- A szavak mindegyikét másképp írjuk, mint ahogy halljuk.
- A szavak mindegyikét úgy írjuk, ahogyan halljuk.
- A szavak mindegyike cselekvést jelentő szó (ige).
- A szavakban a dt és az lj mássalhangzó hatnak egymásra.

b) **Válaszd le a minta szerint a szótövet!**

küld te	tudta	adta	mondta	kezdte	megvédte
leszedte	elfogadta	elhordta	letagadta	elfeledte	
szól jon	halljon	meséljen	álljon	tanuljon	fésüljön

c) **Másold le a szavakat a füzetbe, írd át az egymásra ható mássalhangzókat!**

2. **Húzd át a hibásan leírt szavakat! Másold le a helyes szóalakokat!**

elatta	megfedte	leszedte	megettta	kivétte	letagadta
eladta	megfette	leszette	megettta	kivédte	letagatta
leszálljon	meghajjon	elbeszéljen	kiszóljon	megájjon	elítéjjen
leszájjon	meghalljon	elbeszéjjen	kiszójjon	megálljon	elítéljen

---

---

3. Karikázd be a szavakban az egymásra ható mássalhangzókat! Másold le a szavakat!

anyja	atyja	bátyja	utca	nagyja	gazság
igazság	szárazság	egészség	ravaszság	gonoszság	merészség

---

a) Mi igaz a lemásolt szavakra? Tegyel -t az igaz állítások után!

- A szavak mindegyikét úgy írjuk, ahogyan halljuk.
- A szavak mindegyikét másképp írjuk, mint ahogy halljuk.
- A szavak mindegyike valakinek, valaminek a neve (főnév).
- A szavak mindegyike cselekvést jelentő szó (ige).
- A szavakban az **nyj, tyj, tc, gyj, zs, szs** mássalhangzók hatnak egymásra.

b) Olvasd el! Figyeld meg!

A cselekvésekben (ige) és a valakinek, valaminek a nevét jelentő szavakban (főnév) is két mássalhangzó találkozásának lehet olyan következménye, hogy másképp ejtjük, másképp írjuk. Kiejtésükkor csak az egyik hangot ejtjük hosszan. Helyesírásukban az segít, ha mindig megkeressük a szótőt.

írás	ejtés	írás	ejtés	írás	ejtés	írás	ejtés
d+t	→ (tt)	l+j	→ (jj)	ny+j	→ (nny)	ty+j	→ (tty)
t+c	→ (cc)	gy+j	→ (ggy)	z+s	→ (ss)	sz+s	→ (ss)

4. Húzd át a hibásan leírt szavakat! Másold le a helyes szóalakokat!

anyja	bátyja	ucca	nagyja	igasság	egészség	gazság	ravasság
annya	bátyja	utca	naggya	igazság	egésség	gasság	ravaszság

---

1. Gyűjts szavakat a szóhalmazból a szempontoknak megfelelően! Írd a szavakat helyesírásuk szerint csoportosítva a táblázat megfelelő oszlopába!

köszönjön küldte nagyja sajtja küzdjön meséljen szálljon
 bátyja igazság mondta kívánjon altatja okítsa tanítsa
 hídja egészség halljon tanuljon anyja akadjon kútja
 kabátja tudta módja kádja atyja utca merészség

a) Két hang kiejtésekor *egy harmadik hangot hallunk:*

cselekvés (ige)	valaminek a neve (főnév)
köszönj ön	ká d ja

b) Két hang kiejtésekor *csak az egyik hangot halljuk hosszán:*

cselekvés (ige)	valaminek a neve (főnév)
kü ld te	an y ja

Karikázd be az egymásra ható mássalhangzókat!

2. **Döntsd el, ki tanulta meg jobban a mássalhangzók kapcsolódásának helyesírását! Tegyel ✓-t a helyesen leírt szavak után!**

Zalán

Gábor

Luca

bátyja	báttya	bátyja	
álljon	álljon	álljon	
egészség	egészség	egésség	
gyógyítja	gyógyítja	gyógyítja	
kabátja	kabátja	kabátja	
javíccsa	javítsa	javítsa	
fogadta	fogadta	fogatta	
igazság	igazság	igazság	
köszönjön	köszönjön	köszönjön	
módja	módja	módja	
segítse	segíccse	segítse	
montta	mondta	mondta	
anyja	anyja	anyja	
mesélje	mesélje	mesélje	
rohannyon	rohanjon	rohanjon	
tanuljon	tanuljon	tanuljon	
maradjon	maradjon	maradjon	

A legjobb helyesíró: _____

3. **Melyik állítás igaz rád? Húzd alá!**

A gyakorolt szavak helyesírásában biztos vagyok.

Ritkán tévesztem el az egymásra ható mássalhangzók helyesírását.

Gyakran felejttem el a szótő megkeresését.

Mindig megkeresem a szótőt.

1. Olvasd el a szósorokat nagy ajakmozgással!

tej	golya	hely	héja	szabály	lyuk	sólyom
golyó	moly	ujj	ölyv	száj	zaj	gulya
gally	varjú	víz	fürj	harkály	bagoly	veszély

Mely szavakat nem lehet elválasztani? Csak azokat másold le!

---

2. Írd be a táblázatba a szóhalmaz szavait a minta szerint elválasztva!

nadrág vers fiú szöveg piac mondat makk hiány levél tea
gally sapka kert kérdés írás terv ablak fiók betű dió

vers	hi-ány	szö-veg	mon-dat

3. Írd le elválasztva a szavakat a minta szerint!

ostrom	ost-rom	Endre	End-re
krumpli	_____	centrum	_____
virslis	_____	templom	_____
hangzás	_____	pertli	_____
virslis	virs-lis	mondja	mond-ja
krumplis	_____	hordja	_____
kilencven	_____	hintsen	_____
nyolcvan	_____	ontsa	_____

4. Válaszd el a hosszú mássalhangzós szavakat a minta szerint! Írd le!

csillag	csil-lag	vessző	vesz-sző
hallás	_____	hattyú	_____
függöny	_____	bosszú	_____
varrás	_____	faggyú	_____
kanna	_____	poggyász	_____

5. Húzd át a hibásan elválasztott szavakat!

kön-nyes	gally-as	megy-gyes	ro-zzant	szel-lős	tik-kadt
köny-nyes	galy-lyas	meg -gyes	roz-zant	szell-ős	tikk-adt

6. Húzd át a hibásan elválasztott szavakat!

bal-lag	hal-lgat	vakk-an	ro-bban	rö-ppen	locs-csan	potty-an
ba-llag	hall-gat	vak-kan	rob-ban	röp-pen	loc-csan	poty-tyan

7. Írd le elválasztva a szavakat a minta szerint!

madzag	ma-dzag	bendzsó	ben-dzsó
edzés	_____	lándzsa	_____
brindza	_____	dodzsem	_____
bodza	_____	findzsa	_____
pedzés	_____	madzsong	_____

8. Húzd át a hibásan elválasztott szavakat!

bodz-a	e-dzi	ed-zés	e-dző	ped-zi	ma-dzag	ódz-kodik
bo-dza	edz-i	e-dzés	ed-ző	pe-dzi	mad-zag	ódzk-odik

9. Húzd át a hibásan elválasztott szavakat!

fin-dzsa	hodzs-a	lánd-zsa	do-dzsem	nin-dzsa	lo-dzsa
find-za	ho- dzsa	lán-dzsa	dod-zsem	nind-zsa	lodzs-a

1. Karikázd be a szósorokban a kakukktojást!

fiók	dia	piac	kapu	hiány	tea	lián
cipő	dió	szabó	óra	csóka	váza	hajó
szekrény	lámpa	asztal	ajtó	leány	kályha	ablak
András	zöldség	rigó	dombság	Endre	hangzás	centrum
fullánk	kotta	ünnepe	sellő	pikkely	szappan	fiók
tutaj	dinnye	asszony	hattyú	faggyú	vessző	összeg

2. Folytasd a megkezdett sorokat a szóhalmaz szavainak elválasztásával!

hang elemózsia akadály burgonya lyuk babonaság
sziget igazgatóság ujj türelmetlenség ponty hangzás
ce-ru-za varjú akkumulátor harang világosság pertli
pa-la-csin-ta éjszaka meggy csütörtök viola autó
ma-te-ma-ti-ka alapítvány feltaláló domb információ

hang _____

sziget _____

ce-ru-za _____

_____

pa-la-csin-ta _____

_____

ma-te-ma-ti-ka _____

_____

3. Igaz (i) vagy hamis (h) az állítás? Írd a betűjelet a vonalra!

Az egy magánhangzós szavakat el lehet választani. ____

Az egy magánhangzós szavakat nem lehet elválasztani. ____

Minden szó annyi szótagból áll, ahány mássalhangzó van benne. ____

Minden szó annyi szótagból áll, ahány magánhangzó van benne. ____

Több mássalhangzóból csak egyet viszünk át az új szótagba. ____

1. Figyeld meg az összetett szavak elválasztását!

tűhegy	→	tű-hegy	lószőr	→	ló-szőr	kőlap	→	kő-lap
álhír	→	ál-hír	égtáj	→	ég-táj	úttest	→	út-test
verssor	→	vers-sor	arcbőr	→	arc-bőr	vasszög	→	vas-szög

2. Folytasd az összetett szavak elválasztását a füzetbe!

szélzsák	faág	balsors	gömbhal	zsebkés	címtár
fasor	dísztok	versszak	díszkert	holdfény	körcikk
arcbőr	naptár	habcsók	színpad	szócső	látcső

3. Melyik állítás igaz az összetett szavak elválasztására? Húzd alá!

A szóösszetétel határa egybeesik a szótagolás szabályai szerinti elválasztással.
 Az összetett szavakat nem a szótagolás szabályai szerint választjuk el.
 Az összetett szavakat mindig a szóösszetétel határán választjuk el.

4. Figyeld meg az összetett szavak elválasztását!

vasút	→	vas-út	ingujj	→	ing-ujj	jégkrém	→	jég-krém
késél	→	kés-él	rendőr	→	rend-őr	karóra	→	kar-óra

5. Folytasd az elválasztást az összetétel határán!

vajkrém	Tejút	dalest	kisujj	sajtkrém	kardél
nagyapa	holdudvar	vasajtó	szemüveg	lázalom	ólajtó

---

6. Melyik állítás igaz az összetett szavak elválasztására? Húzd alá!

A szóösszetétel határa egybeesik a szótagolás szabályai szerinti elválasztással.
 Az összetett szavakat nem a szótagolás szabályai szerint választjuk el.
 Az összetett szavakat mindig a szóösszetétel határán választjuk el.

1. Gyakorold a teljes magyar ábécé elmondását!

a	á	b	c	cs	d	dz	dzs	e	é	f	g	gy
h	i	í	j	k	l	ly	m	n	ny	o	ó	ö
ő	p	q	r	s	sz	t	ty	u	ú	ü	ű	v
w	x	y	z	zs								

2. Olvasd el! Oldd meg a hozzá tartozó feladatot!

A teljes magyar ábécé 44 betűből áll. Ebből 14 a magánhangzó: a á, e é, i í, o ó, ö ő, u ú, ü ű. A többi mássalhangzó. A mássalhangzóknak három nagy csoportja van. **Egyjegyű:** b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, y, z; **kétjegyű:** cs, dz, gy, ly, ny, sz, ty, zs; **háromjegyű:** dzs.

Felelj számok beírásával!

teljes ábécé betűinek száma: ____ egyjegyű mássalhangzók száma: ____
 rövid magánhangzók száma: ____ kétjegyű mássalhangzók száma: ____
 hosszú magánhangzók száma: ____ háromjegyű mássalhangzók száma: ____

3. Alkoss a szótagokból kéttagú állatneveket! Másold le a neveket betűrendben! Melyik szó lehet a kakukktojás? Indokold meg, miért?

só-	rály	hé-	kó	ba-	jú	gó-	kály
kar-	lyom	puly-	ja	var-	goly	har-	hár
si-	valy	szaj-	ka	fo-	goly	laj-	lya

---

4. Melyik állítás igaz a betűrendre? Húzd alá!

A betűrendbe írt szavak az ábécé sorrendjét követik.

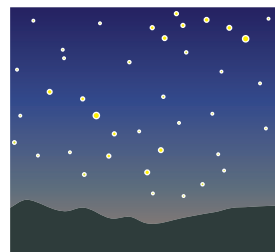
A betűrendbe sorolás az ábécé mássalhangzóinak sorrendjét követi.

A betűrendbe sorolásnál először az első betűt vesszük figyelembe.

A betűrend nem követi az ábécé betűinek sorrendjét.

5. **Tegyél ✓-t a betűrendbe szedett szó sor után!**

csillag bolygó Hold meteor Nap üstökös kisbolygó
bolygó csillag Hold kisbolygó meteor Nap üstökös
bolygó csillag Nap kisbolygó meteor Hold üstökös
bolygó Nap kisbolygó meteor Hold üstökös csillag

6. **Húzd alá az azonos betűvel kezdődő szavakat!**

Uránusz Dombóvár Mars Jupiter Dömsöd Szaturnusz Dunaföldvár
Föld Debrecen Neptunusz Diósd Plútó Drávafok Vénusz Dabas

a) Másold le az aláhúzott szavakat betűrendben a füzetbe!

b) Mi igaz a leírt sorrendre? Tegyél ✓-t az igaz állítások után!

Az azonos betűvel kezdődő szavakat nem sikerül betűrendbe sorolni.

Betűrendbe sorolásnál a szavak utolsó betűjét vesszük figyelembe.

Betűrendbe sorolásuknál a szavak második betűjét vesszük figyelembe.

A második betűknél is az ábécé sorrendjét követjük.

c) Milyen csoportba sorolhatók a kimaradt szavak? Keretezd be a felsoroltakból!

égitestek települések bolygók országok földrészek

7. **Olvasd el! Oldd meg a hozzá tartozó feladatot!**

Betűrendbe sorolásnál a szavak a magyar ábécé szerint következnek egymás után. Ha a szavak azonos betűvel kezdődnek, az első nem azonos betű szerint soroljuk betűrendbe. A betűrend a magánhangzók hosszúságában nem tesz különbséget. (*A magyar helyesírás szabályai; 14.*)

Igaz (I) vagy hamis (H) az állítás? Írd a betűjelet a vonalra!

A betűrend nem követi az ábécé sorrendjét. ____

A betűrend követi az ábécé sorrendjét. ____

Azonos kezdőbetűs szavak betűrendjénél az első nem azonos betű számít. ____

Azonos kezdőbetűs szavak betűrendjénél a sorrend nem számít. ____

1. Írd le a halmaz szavait betűrendben a táblázatba!

makréla mártír major mátká magtár maszlag málha mamut

1.	gabonátároló
2.	gazdasági épületekkel ellátott tanya, birtok
3.	csoportosan élő kisebb tengeri hal
4.	nagyobb úticsomag
5.	kihalt elefántféle állat
6.	egy nemes eszméért életét áldozó hős
7.	szép virágú, mérgező gyomnövény
8.	eljegyzett lány

2. Számozással állítsd betűrendbe, majd írd le a szavakat!

a) balkon bálvány bálna ballada balett balta

---

b) parlagi parttalan párás parkos páros párnás

---

c) forraszt fordul fortyog forog forgat formáz

---

3. Olvasd el, majd írd le betűrendben a szavakat!

a) Ároktő Arka Arnót Ártánd Arló Árpádhalom

---

b) Miskolc Miske Miszla Milota Mikepércs Mihályi

---

c) Vácrátót Vácegres Váckisújfalu Vác Váchartyán

---

d) Budaörs Budakeszi Budapest Budakalász Budajenő

---

4. Írd be a népi bölcsességek hiányzó szavait betűrendben! Olvasd el a jelentésüket!

káptalan   gerlice   varjút   levegőre   borotvaélen   arany   libát

Hallgatni _____.	Nem jó, ha valaki mindent kifecseg.
_____ táncol.	Veszélyes dolgot csinál.
Árva, mint a _____.	Nagyon egyedül van.
Nem _____ a feje.	Nem tudhat mindent.
A _____ épít.	Megvalósíthatatlan dolgot csinál.
Nem őriztünk együtt _____.	Ne bizalmaskodj velem!
Láttam én már karón _____!	Nem ijedek meg a fenyegetéstől.

5. Fejtsd meg a titkosírással írt szólást! Írd le a betűk helyett az ábécében előtte álló betűt! Tegyéél ✓-t a jelentése után!

LY	B	SZ	SZ	Ú	L		Á		N	É	DZ	W	F	TY	!
----	---	----	----	---	---	--	---	--	---	---	----	---	---	----	---

a) Beszéljünk a lényegről!   b) Nézzük meg a macit!   c) Menjünk az erdőbe!

6. Fejtsd meg a titkosírással írt szólást! Írd le a betűk helyett az ábécében mögötte álló betűt! Tegyéél ✓-t a jelentése után!

C	Ú	SZ	Ó	Q	SZ	Ó	J	Ó	SZ		LY	NY	M	CS
---	---	----	---	---	----	---	---	---	----	--	----	----	---	----

a) Megjelöli a napot.   b) Kudarcot vall.   c) Ma van a hét közepe.

Négy éven keresztül bővítheted velünk tudásodat a hangokról, betűkről, szavakról, mondatokról és szövegről. Bepillantást nyertél a magyar nyelv rejtelmeibe. Ráláttál arra, milyen színes, csodálatos az anyanyelvünk. Ne légy rest bővíteni tudásodat! Beszélj és írd szépen, helyesen magyarul!

1. Olvasd el a rövid szöveget!

A felhívás olyan rövid szöveg, mely meggyőzi az olvasót egy elkövetkező esemény fontosságáról. Meghatározott magatartásra, cselekvésre hív. Közvetlenül szólítja fel az eseményben érintett személyeket a jelenlegi helyzet megváltoztatására. Megnevezi az esemény helyszínét, időpontját. Tartalmazza a felhívás megfogalmazóját.

Igaz vagy hamis? Írd az állítások utáni vonalra!

A felhívás rövid, meggyőző jellegű szöveg. ____

A felhívás részletes figyelemfelhívó szöveg. ____

A felhívás megtörtént eseményt mutat be. ____

A felhívás egy később történő eseményre szólítja fel az olvasóját. ____

Az esemény helyszíne, időpontja nem szerepel a felhívásban. ____

A felhívás fontos része az esemény helyének, idejének megjelölése. ____

A felhívásból nem tudjuk meg, kik az esemény résztvevői. ____

A felhívás megjelöli az eseményben résztvevő személyeket is. ____

A felhívás a jelenlegi helyzet megváltoztatására szólít fel. ____

A felhívás nem szólít fel cselekvésre. ____

Nem tudjuk meg, ki írta a felhívást. ____

Pontosan megtudjuk, ki a felhívás megfogalmazója. ____

2. Olvasd el a felhívást!

Tisztelt Városlakók!

Napjainkra a virágok beporzását segítő rovarok száma rohamosan csökken. Veszélybe került a virágos növények jövője. Méhlegelő készítésével tegyünk saját jövőnkért! Tavasszal vessünk minél több fűszer- és gyógynövényt a kertünkbe! Az illatos és színes virágok magvait megbízható, vegyszermentes gazdaságból szerezzük be! A beszerzéshez támogatást igényelhetnek a városi önkormányzattól.
Budajenő; 2024. 02. 15. Városgazdálkodási osztály

Válaszolj a kérdésekre!

Kit szólít meg a felhívás? _____

Milyen tevékenységre szólít? _____

Mi a változtatás oka? _____

Mikor és hol kerüljön sor a változtatásra? _____

Ki a felhívás megfogalmazója? _____

3. Egészítsd ki a hiányos felhívást a halmazban lévő kifejezésekkel!

diáktársak   szelektíven   tantermek   felhívást
kötelessége   váltócipőt   szemeteljetek   tiszta

Kedves _____!

Jogunk van _____ környezetben élni, tanulni! A környezet tisztán tartása minden tanuló _____. A diákönkormányzat a mai naptól _____ intéz iskolánk minden osztályához, az egészséges környezet megteremtéséért!

Kérünk benneteket, hogy az iskolában használjatok _____!

Vigyázzatok a _____ berendezésének épségére!

Tartsátok rendben az osztálytermet, ne _____!

Gyűjtsétek _____ a hulladékot!

Budapest, 2024. március 1. _____ az iskola diákönkormányzata

4. Az adatokból készíts felhívást!

megszólítás: Kedves Szülők!

a felhívás célja: a játszótér felújítása

helyszín: iskola udvara

a felhívó személy:

időpont: szombat délelőtt 9 óra

a szülői munkaközösség vezetője

_____

_____

_____

_____

1. Olvasd el a tudósításról szóló ismertetőt!

A tudósítás a hír rokona. Ugyanúgy megnevezi az esemény helyszínét, időpontját, az eseményben résztvevő személyeket. Megtudjuk, hogy az esemény hogyan és miért történik. A legnagyobb különbség a tudósítás és a hír között, hogy a tudósító a helyszínről közvetít. Így a saját benyomásait, élményeit is megfogalmazza.

2. Húzd alá a megkezdett mondatok helyes befejezését!

A tudósítás a hír	<p><i>rokona.</i></p> <p><i>rövidített változata.</i></p> <p><i>ellentéte.</i></p>
A tudósítás megnevezi	<p><i>az elkövetkező esemény feladatát.</i></p> <p><i>a felhívás célját.</i></p> <p><i>az esemény helyszínét, időpontját, szereplőit.</i></p>
A tudósításból megtudjuk, hogy	<p><i>hol találkozzanak a résztvevők.</i></p> <p><i>kik végezzék el a feladatot.</i></p> <p><i>az esemény hogyan és miért történik.</i></p>
A tudósító	<p><i>nincs az események közelében.</i></p> <p><i>a helyszínről közvetíti az eseményeket.</i></p> <p><i>nem mondja el saját benyomását, élményét.</i></p>

3. Olvasd el a tudósítást!

Kedves Hallgatóink!

Itt állok a hangversenyterem ajtajában. A művész ma este is saját orgonáján játssza Vivaldi és Mozart darabjait. Különleges látásmódja fiatalos lendülettel tölti meg a komolyzenét. Orgonajátékát látványos filmvetítés kíséri. Már a hangverseny első része lenyűgöző hatást gyakorolt rám és a közönségre. Szünni nem akaró taps kísérte ezt a szívbemarkoló zenei élményt. Izgatottan várom a folytatást, melyben a zeneszámok között a művész újabb és újabb történeteket mesél a zeneszerzők életéről is.

Tudósító: Szabó Tamás

Válaszolj a kérdésekre!

Kit szólít meg a tudósítás? _____

Milyen eseményről közvetít? _____

Hol zajlik az esemény? _____

Mikor kerül sor az eseményre? _____

Milyen élmények, benyomások érték a tudósítót? _____

_____

Ki tudósított az eseményről? _____

4. Az adatokból készíts tudósítást!

megszólítás: Köszöntöm a Szurkolókat!

esemény: kosárlabda mérkőzés

helyszín: az iskola tornaterme

időpont: csütörtök délután 3 óra

a tudósító benyomásai: izgalmas, küzdelmes

a tudósító személye: az iskolarádiós

---

5. Írj tudósítást a füzetbe valamelyik témához!

Iskolánkba érkezett a magyar
űrhajós

Kutyabemutatót tartanak
az iskolában

1. **Melyik műfajra jellemzőek a részletek? Írd a nevüket a részletek alá!**

műfajok: hír,   hirdetés,   meghívó,   felhívás,   tudósítás

Kedves Nézőink!

Éppen most ér véget a színházi előadás. Szünni nem akaró taps kíséretében érkeznek a függöny elé a színészek.

Kedves Kollégák!

Cégünk a Nemzeti Színház vasárnapi előadására kedvezményes jegyvásárlási akciót hirdet dolgozóink számára. A jegyek a titkárságon vehetők át.

Felhívjuk figyelmüket, hogy a Nemzeti Színház társulata vasárnap este 7 órától jótékonysági előadást tart. Az előadás bevételét a városi gyermek-kórház javára ajánljuk fel.

Nagyszerű előadás a gyermekekért

Vasárnap este nagyszerű előadást láthattak a nézők a Nemzeti Színházban. A nézők adományait a társulat ma már el is juttatta a városi gyermekkórháznak.

Kedves Éva!

Szeretettel meghívlak színházunk vasárnap 7 órakor kezdődő jótékonysági előadására. A belépőjegyed a színház pénztárában veheted át.

Kedves Gyerekek!

Iskolánkban logikai játékkészítő foglalkozást hirdetünk. Az anyagszükségletet a diákönkormányzat biztosítja.

Kedves Diákok!

Felhívjuk a figyelmeteket, hogy az iskola logikai játékkészítő csoportja bemutató foglalkozást tart. A bemutató végén az eddig elkészült játékok megvásárolhatók. A befolyt összeget a diákönkormányzat számára ajánljuk fel.

---

1. Olvasd el az elbeszélésről szóló ismertetőt!

Az elbeszélés egy valóságos vagy elképzelt történetet mond el vagy ír le. Egymás után következő eseményeken keresztül követjük a történet szereplőit. Megtudjuk mikor, hol és mi történik velük. Megismerjük a főszereplő tulajdonságait, cselekedeteit. Ki és hogyan segíti vagy hátráltatja őt. Az események addig bonyolódnak, míg meg nem születik a megoldás és befejeződik a történet. A szereplők gyakran párbeszédet folytatnak egymással. Az elbeszélő szereplője is lehet a történetnek.

2. Válaszolj aláhúzással a kérdésekre!

Melyik műfaj mond el valóságos vagy elképzelt történetet?

hirdetés

meghívó

elbeszélés

Hogyan következnek az elbeszélés eseményei?

nem követik egymást

követik egymást

nincsenek események

Mit követünk az eseményeken keresztül?

a történet szereplőit

a történet előzményét

a történet íróját

Meddig bonyolódnak az események?

a veszekedésig

végtelenségig

a megoldásig

Mit folytatnak egymással a szereplők az események során?

birkózást

párbeszédet

levelezést

Milyen szerepe lehet még az elbeszélőnek a történetben?

szereplője

tudósítója

egy hirdetés feladója

3. Tegyé fel kérdéseket az ismertető kimaradt adataihoz! Válaszold meg!

---

4. Kösd össze az elbeszélő szöveg összetartozó részeit!

a szöveg elemei	tartalmi jellemzők
bevezető rész	Az elbeszélő szöveg fő része, mely az eseményeket megfelelő időrendben írja le. Ez a legterjedelmesebb egység. Leggyakrabban itt szólalnak meg a szereplők.
események sora	Az esemény zárógondolata. Kifejezhet következményt, véleményt, érzéseket, kívánságot, tanulságot.
befejező rész	A történet előzménye. Általában bemutatja a szereplőket, az esemény helyét, idejét, okát. Legtöbbször utal a fő részben történetekre.

5. Ki vagyok én? Válogassátok ki a bevezető rész, eseménysor, befejező rész jellemzőit! Írd a mondatok számát a megfelelő vonalra!

bevezető rész

eseménysor

befejező rész

1. Gyakran tanulságot mondok, tartalmazok.
2. Mindig lezárom az eseményt.
3. Az eseményeket időrendben sorakoztatom fel.
4. Gyakran a szereplőket is megszólaltatom.
5. Elmondom, hol és mikor történik az esemény.
6. Részletesen elmesélem az eseményeket.
7. Utalok rá, miről szól a legterjedelmesebb rész.
8. A leghosszabb rész én vagyok.
9. Csak egy bekezdés, de máris tudjuk, kiről szól a történet.
10. Időnként a véleményemet, érzéseimet sem titkolom el.
11. Lehetőséget adok a szereplőknek a párbeszédre.
12. A főszereplőt cselekvésekre készítem.

1. Melyik részét olvasod a mesének, elbeszélésnek? Írd elé a megfelelő számot!

1. bevezető rész   2. esemény sor   3. befejező rész

- „Például az, hogy te bizonyosan jeles tanuló vagy.
– Tiszta ötös, ha nem haragszol.
– Ó, nem, nem haragszom - mondta Ádi, és zsebre dugta a kezét.”
/Fehér Klára: Mi, szemüvegesek/
- „Az alattunk lakó Kovácsék már tavaly elköltöztek, nem bírták idegekkel az örökös égiháborút, az ugrádozó gyereklábak és az ide-oda csúszkorászó széklábak, asztallábak, ágylábak zaját.”
/Varga Domokos: Kutyafüllűek/
- „És akkor végre apukám se fogja mondani, hogy tudtam, tudtam, előre megmondhattam volna.”
/Janikovszky Éva: Kire ütött ez a gyerek?/
- „– Mit csinálsz itt?
A kislány rám nézett. – Nem látod?
– Ez a mi fánk – dobbantottam –, s ami alatta van, az is a miénk!”
/Fekete István: A tölgyfa/
- „Aztán csak ültünk. A kislány játszadozott a csokorral, aztán félénken a kezembe tette.
– Neked adom...”
/Fekete István: A tölgyfa/
- „Talán kezdjük úgy e kurta mesét, hogy ballag az utcán egy nagy bajuszú, rozmárbajuszú, harcsabajuszú, lelógó varjúszárnyabajuszú férfi. Lassú medveléptekkel ballag.”
/Csukás István: Kurta mese Lázár Ervinről/
- „Mert így bizony fölkapott az álla szegény csodapatikusnak. Írjai megpenészedtek, balzsamjai megpimpósodtak, tablettái szétporladtak, ő maga meg bűvában-bánatában elbujdosott, ma sem tudja senki, hol lakik, mit csinál - hacsak Bab Berci nem. De ő mélyen hallgat felőle.”
/Lázár Ervin: Csodapatika/
- Visszamegy Csengerbe, mondja a bírónak, hogy szedjen össze még nyolc embert rajtuk kívül, hogy legyenek tízen, aztán menjenek el, vágják ki a fát, döntsék bele a Szamosba...”
/Megitatják a fűzfát: magyar népmese/
- „A szegény ember nagy boldogan hazatért. Elújságolta a komájának, mit végzett. S a barátja még ma is köszöni, hogy kihúzta őt a bajból.
/Öt tojás: bukovinai székely népmese/

2. Melyik elbeszélés eseményeit olvasod? Keresd meg az elbeszélés bevezető és befejező részét! Másold le a hiányzó elemeket!

szerző, cím: _____

bevezető rész: _____

„– Jól van, te kutyafülű. Mondd, kutyafülű vagy?...

– Nem vagyok kutyafülű!

Ehhez aztán tartotta is magát. Míg egy szép nyári napon meg nem dobálta kővel a Miskát. Miska a ház öreg vizslája. Nincs e világon jámborabb lélek nálánál... Hanem azt már mégse tűrte, hogy Gergő, az átkozott, kővel kezdje hajigálni. Hirtelen megdühödött, s odakapott a gyerek füléhez. Csak úgy csurgott belőle a vér... –

Kinek a fülét harapta meg a kutya, Gergő? – kérdeztem egy alkalmas pillanatban.

– Az enyimet – mondja némi büszkeséggel.

– Hát akkor te vagy a kutyafülű?

Pillanatnyi csend.

– Én vagyok a kutyafülű – egyezik bele aztán, egy kicsit bizonytalanul.”

befejező rész: _____

3. Írd le a címeket a megadott szempontok alapján!

Mi szemüvegesek

A tölgyfa

Megitatják a fűzfát

Csendes éj

Palkó és a samara

Pacsirtapör

A csodapatika

A két kis vadkörtefa

A téli tücsök meséi

A hunok hazát keresnek

Vérszerződés

Harmatos zöld fűben...

A cím utal az eseményre: _____

az esemény helyére: _____

A cím utal az esemény idejére: _____

az esemény szereplőire: _____

4. **Adj címet a képes eseménysornak a szempontoknak megfelelően!**

A cím utaljon az eseményre: _____

A cím utaljon a történet szereplőire: _____

A cím utaljon az esemény helyszínére: _____

A cím utaljon a történet időpontjára: _____

a) **Írj a képek alapján egy rövid eseménysort a füzetbe!**

5. **Az írásbeli szövegalkotás előtt gyűjts anyagot!**

Válassz az anyaggyűjtési módok közül a címekhez! Írd melléjük!

megfigyelés   élmény   olvasás   elképzelés

Túrázás a hegyekben _____

Milyen lesz az életem tíz év múlva? _____

Az alma részei _____

Fekete István állatregényei _____

Kísérletezzünk a vízzel! _____

Egy csodálatos hangverseny _____

6. Számozással állítsd időrendbe a képsor eseményeit!

Alkoss elbeszélést a képsor alapján! Adj címet a történetnek!

bevezető rész: _____

eseménysor: _____

befejező rész: _____

7. Húzd alá késsel az első címhez tartozó mondatokat! Másold le mindkét elbeszélést a füzetbe!

Kirándulás a tanyára

A Csodák Palotájában

Egyik nap a tanító néni nagyszerű hírt közölt az osztállyal. Tegnap a Csodák Palotájában voltunk. Kerékpáros kirándulást szervezett nekünk egy lovas tanyára. Az interaktív játékok sokasága várt bennünket. Hétfőn reggel 7 órakor indultunk a Diószegi úti kerékpárútról. Jártunk a Természet műhelyében, a Tudósok csarnokában. Kísérleteztünk, csillagászkodtunk, ügyességi játékokat próbáltunk ki. A tanyán különleges programok vártak ránk. Lovagoltunk, részt vettünk egy kézműves foglalkozáson, etettük a házi állatokat. Még egy virtuális űrutazáson is részt vettünk. Szekérre ülve bejártuk a környéket. Remélem, még vissza fogunk térni az osztállyal erre a tanyára. Nem fogom elfelejteni a csodák világában szerzett élményeimet.

1. **Alkoss bevezetést az elbeszéléshez! Adj neki címet!**

Vidáman baktattunk le a partra. Megkerestük a leglaposabb kavicsokat. Petinek már az első kavicsa pattogott a vízen. Ezután én próbálkoztam, de az enyém pillanatok alatt elsüllyedt. A barátom nem engedte, hogy feladjam a próbálkozást. Megmutatta, hogyan kell jól dobni. A végén már az én kavicsom is többször megpattant a víz felszínén. Nem is gondoltam, hogy ilyen jól eltöltjük az időt a parton.

2. **Alkoss befejezést az elbeszéléshez! Adj neki címet!**

Osztályunk a Bükki Nemzeti Parkba tervezte az idei erdei iskolát. Már alig vártuk ezt a pillanatot. A látvány, ami fogadott bennünket, minden képzeletünket felülmúlta. Egy varázslatos erdő közepén egy tóparti ház. Azonnal elfoglaltuk a szállásunkat, és indultunk is egy felfedező útra. A túravezetőnkkel, az ottani erdészszel titkos barlangok nyomába eredtünk. Lenézhattünk a feneketlen mélységbe. Zseblámpával felfedeztünk egy denevérek lakta barlangot. Gyökerekbe kapaszkodva lejutottunk egy nyitott tetejű barlangba is, melybe kisebb nyílások torkollnak.

---

3. **Mely állítások igazak az előző két oldal szövegeire? Tegyéél ★-ot utánuk!**

Az események időrendben követik egymást.

Az események nem követik az időrendet.

A szöveg mondatai kapcsolódnak egymáshoz.

Nem szerepelnek fölösleges mondatok a szövegben.

Nincsenek benne felesleges szóismétlések.

A szövegben folyamatosan követhetők a szereplők.

4. Fejezd be a megkezdett elbeszélést! Adj neki címet is!

_____

A pályorientációs napon a tanító néni megkérdezte, milyennek képzeljük el a jövőnket tíz év múlva.

Mindenki lázas töprengésbe kezdett. Én azt gondoltam, hogy _____

---

5. Melyik állítás igaz az általad megfogalmazott szövegre? Húzd alá!

Az események időrendben követik egymást az elbeszélésemben.

A mondataim kapcsolódnak egymáshoz.

Elkerültem a felesleges szóismétlést.

Nem szerepeltek fölösleges mondatok az elbeszélésemben.

Az elbeszélésem szereplői mások számára is követhetők.

A szövegem helyesírását is ellenőriztem.

6. Írj rövid elbeszélést a címek valamelyikével! Húzd alá a választott címet!

Titkos küldetés

Kaland a tavon

Álom volt csupán

---

1. **Olvasd el a levélről szóló ismertetőt!**

A levél egyidős az írástudás kialakulásával. Kapcsolatot teremt az emberek között. Az élőszót helyettesíti. Írója megszólítja a levél címzettjét. Ma már a hagyományos postai úton küldött levelezés szokása háttérbe szorult. Felváltotta az elektronikus úton továbbított levél, az *e-mail* és rövidebb változata, a mobiltelefonnal küldött *sms*.

2. **Húzd alá a mondatba illő kifejezést!**

A levél egyidős az *beszéd / rajzolás/ írástudás* kialakulásával.

Kapcsolatot teremt az *növények/ emberek /gombák* között.

Az élőszót *lecsendesíti /helyettesíti/ felhangosítja*.

Írója *megrajzolja /megszólítja / megszámolja* a levél címzettjét.

A szöveget el is küldi a *feladónak / beszélőnek/ címzettnek*.

3. **Mit tudtál még meg a levélről? Válaszolj röviden a kérdésekre!**

Milyen levelezés szorult háttérbe az utóbbi időben?

_____

Mi váltotta fel a hagyományos postai úton küldött levelezést?

_____

Hogyan nevezik az elektronikus úton továbbított levelet?

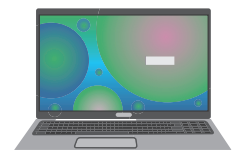
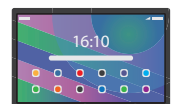
_____

Mi a neve *e-mail* rövidebb változatának?

_____

Hogyan nevezzük az sms küldő eszközt?

_____

Feladó neve:
címe:

Címzett neve
Címe: település
utca, házszám
irányítószám

Kedves Sári!
Ma érkeztem haza a táborból...

4. Olvasd el az e-mailről szóló ismertetőt!

Az e-mail a kézzel írott levél digitális változata. Két része a fejléc és a törzs. A fejlécek általában négy mezőt tartalmaznak: feladó, címzett, dátum, tárgy. A törzs maga az üzenet, mely megszólítással kezdődik és elköszönéssel, aláírással fejeződik be. A levélhez melléklet (fájl) is csatolható.

Fejléc	Feladó – a feladó személy e-mail címe Címzett – annak az e-mail címe, aki kapja a levelet Dátum – az üzenetet elküldésének időpontja Tárgy – a levél témája néhány szóban
Törzs	Megszólítás – a feladó megszólítja azt, akinek küldi a levelet Üzenet – a küldésre szánt szöveg Elköszönés – a feladó elköszön attól, akinek a levelet írja Aláírás – a feladó aláírása
	Melléklet – amit a feladó a levélhez csatol (fájl, kép, hang, videó)

5. Mit tudsz az elektronikus levélről? Tegyéél ✓-t az igaz állítások után!

Az e-mail két része a fejléc és a törzs.

A fejléc tartalmazza a megszólítást, üzenetet, elköszönést, aláírást.

A fejlécben az üzenet elküldésének időpontja is megjelenik.

Az e-mailt a feladó a címzett e-mail címére küldi.

Az elektronikus levélben nincs szükség megszólításra, elköszönésre.

A feladó a törzsben megírt üzenetet aláírásával látja el.

A mellékletbe csak írott üzenet csatolható.

6. Írd a magyarázatok betűjelét az e-mail adatok elnevezése elé!

címzett	A	a levél írójának az e-mail címe
feladó	B	annak az e-mail címe, aki kapja a levelet
tárgy	C	az üzenet teljes szövege
melléklet	D	a levél témája röviden
törzs	E	a levélhez csatolt fájl, kép, hang, videó

1. **Melyik megszólítás (m) vagy elköszönés (e)? Írd eléjük a megfelelő jelet!**

Kedves Tanító néni!	Mielőbb gyógyulást kívánok: Peti
Puszi: Kata	Üdvözlettel: Kovács Tamás
Tisztelt Igazgató úr!	Kedves Klári néni!
Szia, Döme!	Drága Barátnőm!
Szeretettel: Marcsi	Vigyázz magadra: Anya

2. **Melyik megszólítás vagy elköszönés udvarias? Az udvariatlan formákat húzd át!**

Drágalátos Nagypapa!

Szia, Öregem!

Helló Vénember!

Kedves Barátom!

Tisztelt Tanító bácsi!

Szióka, Szabó!

Szép napot kívánok: Éva

Na csá: Dezső

Tisztelettel: Horváth Ágnes

Szeretettel ölel barátod: Pista

Géza

Köszönöm a segítséget: Ida

3. **Húzd alá az e-mailekben kékkkel a kapcsolatfelvevő (megszólítás), barnával a kapcsolat záró (elköszönés) részeket! Tegyéél ★-ot a kapcsolattartó részhez!**

a) Tisztelt Tanárnő!

Azzal a kéréssel fordulok Önhöz, hogy fiamat, Kovács Bencét az utolsó óráról legyen szíves elengedni!

Köszönettel: Kovács Barbara

b) Szia, Balázs!

Amióta hazaértem a versenyről, csak pihentem. Holnap már megyek iskolába. Ne felejtse el, hogy a tanítás után együtt vesszük meg a rajzlapokat!

Holnap találkozunk: Karcsi

c) Drága Anya!

Most érkeztem meg a táborba. Már az úton összebarátkoztam a szobatársaimmal. Nagyon várjuk a holnapi kirándulást. Ha este visszaérünk a táborba, beszámolok az eseményekről.

Apát is pusziлом: Anna

d) Kedves Vásárlónk!

Tájékoztatásul közöljük, hogy eddigi vásárlásai során összegyűjtött kuponok felhasználásával kedvezményekre jogosult. Igényét a pénztárnál jelezze a vásárlás előtt!

Tisztelettel: Kiss Ádám, áruházvezető

4. Mi a humor forrása? Alakítsd át, és fejezd be az e-mail részleteket!

a) Kislányom!

Szíveskedj tájékoztatni bennünket, hogy érzed magad a nagyszüleidnél! Tegnap a lakásunkon járt az Imola nevű osztálytársad. Sajnálatát fejezte ki, hogy nem talált itthon.

---

b) Tisztelt Vásárlónk!

Kissé unjuk már, hogy örökké e-mailekkel zaklat minket. Jó lenne, ha legközelebb itt a helyszínen nyögné ki, hogy mi nyomja a lelkét.

---

5. Írj e-mailt egy tanárodnak a témák valamelyikével!

megnyerted a versenyt

megbetegedtél

elküldöd a kiselőadásodat

---

6. Válaszolj írásban az e-mailre!

a) Drága Barátom!

Örülök, hogy megkaptad a kiskutyát, amire vágytál. Remélem, már megszokta a helyet nálatok! Biztosan szívesen játszik veled! Írj róla részletesen!

Ölel barátod: Samu

---

b) Kedves Osztályfőnök!

Intézményünk múzeumi foglalkozást tart 3-4. osztályos csoportok számára. A foglalkozás témája: Honfoglaláskori tárgyi emlékek. A jelentkezést létszám és időpont megjelöléssel, vasárnapig e-mailben kérem!

Üdvözlettel: Szántó Mihály foglalkozásvezető

---

7. Ki írhatta az sms-t? Válassz feladót a felsoroltakból! Írd le a vonalra!

anya

testvér

osztályfőnök

osztálytársad

áruház

a) Későn érek haza. A vacsorát a hűtőben találod. Melegítsd meg!

---

b) Gyerekek! Holnap reggel 7 órakor gyülekezünk a főbejáratnál!

---

c) Tisztelt Vásárlónk! A cipőcseréjét indokoltnak tartjuk. Várjuk jelentkezését!

A kimaradt feladókkal te írd sms-t a füzetedbe!

1. Gondold tovább a lehetetlennek tűnő helyzeteket! Írd le a füzetbe elképzelésedet!

1. Mi lenne, ha éjszaka lennék ébren és nappal aludnék?
2. Mi lenne, ha találnék egy repülő szőnyeget?
3. Mi lenne, ha eltűnne az összes játék a boltokból?
4. Mi lenne, ha csak a levegőben közlekednének a járművek?
5. Mi lenne, ha minden jármű csak a föld alatt közlekedne?
6. Mi lenne, ha nem lennének nálunk évszakok?
7. Mi lenne, ha hallanám az osztálytársaim gondolatait?
8. Mi lenne, ha nem lennének időmérő eszközeink?
9. Mi lenne, ha nem lennének hangszerek?
10. Mi lenne, ha a fák csak akkorára nőnének, mint a fűvek?
11. Mi lenne, ha minden a kétszeresére nőne a Földön?
12. Mi lenne, ha csak szürke színt látnánk?
13. Mi lenne, ha olyan szemem lenne, mint a macskának, éjjel is látnék?
14. Mi lenne, ha úgy tudnék repülni, mint a denevér?
15. Mi lenne, ha egy lakatlan szigeten ébrednék föl?
16. Mi lenne, ha ott teremnék, ahova álmodom magam?
17. Mi lenne, ha tíz évvel idősebben ébrednék fel?
18. Mi lenne, ha minden állat „beszédét” megérteném?
19. Mi lenne, ha a kutyám vagy más kisállatom emberi nyelven szólalna meg?
20. Mi lenne, ha megszűnne a világháló (internet)?
21. Mi lenne, ha egy mesebeli manó kopogna be az ajtón?
22. Mi lenne, ha kilépnének a szereplők a televízióból?
23. Mi lenne, ha egy mesefilmben találnám magam?
24. Mi lenne, ha nem írnának meséket, történeteket az írók?
25. Mi lenne, ha sohasem esne az eső?
26. Mi lenne, ha éjjel nappal sütne a nap?
27. Mi lenne, ha eltűnne a Hold az égről?
28. Mi lenne, ha nem tudnánk nevetni?

2. Válaszolj a kérdésekre! Gyűjts érveket a füzetedbe! Beszéljétek meg!

1. Melyik híres emberrel találkoznál a legszívesebben? Indokold meg!
2. Mely tulajdonságaidat szeretik benned a legjobban szüleid? Indokold meg!
3. Mely tulajdonságaidtól szabadulnál meg legszívesebben? Indokold meg!
4. Milyen tulajdonságokat szeretnél megszerezni magadnak? Indokold meg!
5. Melyik állat bőrébe bújnál bele legszívesebben? Indokold meg!
6. Ha teljesülhetne három kívánságod, mit kérnél? Indokold meg!
7. Minek örültél eddig a legjobban életed során? Indokold meg!
8. Melyik mesehőssel tudtál leginkább azonosulni? Indokold meg!
9. Hová utaznál el legszívesebben? Miért? Indokold meg!
10. Hová költöznél el legszívesebben a családdal? Miért? Indokold meg!
11. Mivel szeretnél foglalkozni 10 év múlva? Indokold meg!
12. Milyen járműre szállnál fel legszívesebben? Indokold meg!
13. Milyen hangszeren játszanál legszívesebben? Indokold meg!
14. Elfogadod-e magadat olyannak, amilyen vagy? Indokold meg!

3. Fejezd be az eseménysort! Ahol szükség van rá, fogalmazd meg az előzményt! Dolgozz a füzetedbe!

1. Hirtelen a semmiből előtűnt egy űrhajó. Egy földönkívüli lépett ki belőle...
2. Már órák óta ültem a folyóparton. Hirtelen mozogni kezdett az úszó...
3. Elmélyülten olvastam a kedvenc regényemet, amikor orromat kellemetlen égett szag csapta meg. Felálltam, körülnéztem. Megdöbbenve láttam, hogy a szobában gomolyog a füst...
4. Világított a telihold. Nem tudtam elaludni. A sátor mellől egyre erősödő motoszkálás ütötte meg a fülemet. Magamra kaptam a melegítőmet és...
5. Egész nap türelmetlen voltam. Délben már nem bírtam magammal. Hazarohantam és otthon...
6. Csónakázni indultunk a tavon. Már messzire kerültünk a parttól, amikor...
7. Éppen az erdőben túráztunk, amikor elsötétült az ég. A fák meghajoltak, s egy ajtó bukkant elő a fák mögött...
8. Egy különös eset történt velem. Azt álmodtam, hogy macskává változtam. Felébredtem és...

4. **Mesélj rövid történetet a témákról! Írd le a füzetedbe!**

1. Tengeralattjárón voltál, amikor megszólalt a vészjelző sziréna. Rohanni kezdtél a parancsnoki kabin felé. Mi történt ezután?
2. Görögországban egy alvó vulkánra másztatok fel a szüleiddel. Már lefelé indultatok, amikor morajlás hallatszott. A hegy remegni kezdett. Mi történt ezután?
3. A kísérletezés során rátaláltál egy olyan tiszta energiaforrásra, mely az egész világot el tudja látni energiával. Megrohamoztak az újságírók a kérdéseikkel. Mit válaszolsz nekik?
4. Nagypapád sokat mesél neked a gyermekkoráról. Melyik történet hatott rád leginkább? Meséld el!
5. Híres riporter vagy. Azt a feladatot kaptad, hogy készíts interjút a Mars – expedíció tagjaival. Mit meséltek kutatók? Számolj be róla!
6. A barátoddal egy alagutat fedeztetek fel a város alatt. Csapatot szerveztetek az alagút titkának megfejtésére. Meséld el!

5. **Egy híres íróról mesélik, hogy egyszer fogadásból 6 szóban elmondott egy teljes történetet! Ehhez többféle értelmezést találtak ki az olvasói. Találj te is különböző értelmezéseket a hatszavas mondatokhoz! Írd le a füzetedbe!**

1. Napsütötte folyóparton gyerekek, kiköt egy tutaj.
2. Egy vízesés mögött barlang szája nyílik.
3. Óriás plakátból kilép egy afrikai elefánt.
4. Jövőkutató távcsövébe nézve láttam a jövőt.
5. A hatalmas fa törzse kinyílt előttem.

6. **Melyik kérdés segít neked legjobban az elkészített szövegeid ellenőrzésében? Húzd alá!**

Felkelti a bevezetésed az olvasó figyelmét?

Időrendben követik egymást az események?

Ügyeltél arra, hogy változatos legyen a szóhasználatod?

Elkerülted az írásodban a felesleges szóismétlést?

El tudja képzelni az olvasó azt, amit leírtál?

1. folyó, író, golyó, tó, ajtó, hó, olló, anyó, jó, dugó, ló, só, apó, ásó, dió, szó, apró, bíró, cipó, átló, autó, busó, dobó, fájó, fakó, fotó, fúró, hajó
2. karó, izzó, kiló, kóró, lakó, látó, legó, manó, mohó, móló, múló, omló, orsó, póló, rigó, roló, rugó, rúgó, rovó, síró, sűgó, tinó, tojó, totó, túró
3. vágó, vívó, vonó, zakó, zúgó, arató, áruló, akció, ápoló, avató, bántó, bimbó, bogyó, bordó, borsó, bontó, buzgó, vasaló, padló, itató, forró
4. bő, fő, hő, kő, lő, tő, cső, nő, égő, élő, eső, idő, sző, ütő, bőgő, cipő, edző, ékkő, első, erdő, érző, fedő, főző, fűtő, hűtő, intő, jövő, kérő
5. néző, önző, őrlő, sütő, tető, tudó, úrnő, védő, véső, cárnő, csípő, dicső, döngő, döntő, égető, ehető, éhező, emelő, ernyő, evező, fekvő, felhő
6. fürdő, görgő, hétfő, himlő, hörgő, hősnő, hulló, írónő, jelző, kéklő, kendő, kérdő, kettő, kezdő, kéztő, kiütő, költő, körző, küldő, küllő
7. ágyú, búcsú, fiú, gyanú, háború, hattyú, kátyú, koszorú, odú, szú, tanú, varjú, orrszarvú, fogantyú, borjú, faggyú, lappantyú, bosszú
8. adu, alku, áru, bábu, balyu, daru, falu, gyalu, hamu, kapu, lapu, saru, satu, szaru, zsalu, zsarú, anyu, apu, Pityu, Ilu, Misu, marabu
9. betű, derű, fű, fésű, tű, gyűrű, gyűszű, mű, seprű, tetű, hegedű, mű, töpörtyű, csöngettyű, billentyű, pörgettyű, csörgettyű, bürü, eskü
10. hosszú, domború, humorú, bárgyú, savanyú, szomorú, lassú, karcsú, szigorú, gömbölyű, gyönyörű, könnyű, sűrű, szörnyű, nagyszerű
11. néni, bácsi, mozi, csacsi, Sanyi, Misi, maci, pici, Karcsi, fagy, kocs, mami, boci, Évi, Kati, póni, masni, kifli, hiszti, kanári, zokni, sámli
12. éji, mezei, erdei, udvari, színházi, tanári, városi, könyvtári, hegyi, tavi, utcai, kerti, esti, alföldi, iskolai, ebédlői, vidéki, múzeumi, piaci
13. budapesti, tokaji, debreceni, pécsi, szekszárdi, kalocsai, alföldi, kiskunsági, mezőföldi, magyarországi, mecseki, mátrai, bükki
14. terít, kerít, merít, mozdít, visít, vadít, javít, tanít, szabadít, keserít, segít, hamisít, repít, bátorít, lassít, épít, fordít, lapít, lendít, merít
15. barnul, merül, terül, szabadul, javul, fordul, kerül, repül, lendül, épül, lassul, mozdul, tanul, rövidül, árul, becsül, szépül, bámul, gyógyul
16. szállás, csillag, függöny, kotta, pikkely, ünnep, reggel, állat, Anna, kanna, szappan, uzsonna, forrás, varrás, orr, édesség, sorrend
17. függöny, kanna, fillér, villa, dallam, csillag, állvány, mellény, Emma, Attila, megálló, pillanat, villamos, toll, sakk, esőcsepp, gallér, makk
18. áll, száll, varr, hall, forral, cseppen, hull, virrad, cammog, faggat, aggat, fullad, forraszt, ünnepel, aggódik, füllent, hallgat, berreg

19. dinnye, hattyú, bosszú, asszony, faggyú, vessző, öccse, poggyász, összeg, szivattyú, csengettyű, mennyezet, massa, lasszó
20. toll, sakk, makk, lakk, kakukk, vicc, balett, petty, meccs, gally, öccs, könny, menny, meggy, pötty, fütty, hossz, össz, Mariann, Adrienn
21. füttyent, süllyed, könnyít, bosszant, buggyan, fröccsen, loccsan, kuruttyol, pottyán, reccsen, szunnyad, fonnyad, gallyaz, kottyan
22. edzés, madzag, bodza, lándzsa, dodzsem, nindzsa, findzsa, maharadzsa, dzseki, dzsem, dzsungel, halandzsa, kérődzik, hibázik
23. jég, jel, fej, száj, tej, vaj, ujj, haj, sajt, bojt, baj, játék, sóhaj, rajz, zaj, varjú, papagáj, héja, játék, hajnal, éjszaka, ajándék, ajtó, majom, tojás
24. bajszos, éjszakás, ijedős, selejtes, lejtős, tejfölös, tojásos, járványos, pajkos, jellegzetes, olajos, verejtékes, sajátos, sejtelmes, jeges
25. jön, jár, jelez, újul, elrejt, játszik, fojt, sejt, megfejt, bújik, rejtőzködik, megijed, szájal, zajlik, hajol, hajnalodik, fejel, javít, rajzol, jegyzetel
26. lyuk, hely, mélység, boly, gally, folyó, osztály, tavaly, mosoly, ünnepély, súly, furulya, ibolya, király, sirály, bagoly, sólyom, szabály
27. Mihály, Károly, Gergely, Ibolya, Orsolya, Zsálya, Zselyke, Mályva, Sólyom, Zólyom, Júlia, János, Jácint, Jutta, Judit, Jolán, Johanna
28. aszályos, pelyhes, lyukas, szabályos, molyos, súlyos, szeszélyes, gallyas, homályos, hólyagos, mosolygós, szívélyes, selymes, bolyhos
29. korcsolyázik, mosolyog, terebélyesedik, furulyázik, folytat, folyik, lyukaszt, pelyhedzik, osztályoz, bolyong, lyuggat, gereblyézik
30. Bükk-szentkereszt, Kiskunfélegyháza, Mátrászentimre, Tóthszerdahely, Baktalórántháza, Hódmezővásárhely
31. Nógrád vármegye, Bács-Kiskun vármegye, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye, Győr-Moson-Sopron vármegye, Békés vármegye, Hajdú-Bihar vármegye
32. Országos Széchenyi Könyvtár, Belügyminisztérium, Nemzeti Színház, Magyar Tudományos Akadémia, Szépművészei Múzeum, Operaház
33. Ferihegyi repülőtér, Tabán mozi, Csokonai étterem, Mandula cukrászda, Gellért fürdő, Keleti pályaudvar, Korona cipőbolt
34. látja, tanítja, hallgatja, kutatja, óhajtja, hajtja, bontja, takarítja, mutatja, gyógyítja, aratja, alkotja, szárítja, lapítja, fogyasztja
35. csillanjon, rohanjon, pottyanjon, üzenjen, köszönjön, fonjon, pattanjon, menjen, kívánjon, csökkenjen, pihenjen, osonjon, vonjon

36. adjon, tudjon, hordjon, száradjon, törődjön, fakadjon, haladjon, szakadjon, szedjen, védjen, maradjon, szaladjon, ijedjen, lépkedjen
37. hintse, féltse, készítse, hűtse, színesítse, tanítsa, építse, szántsza, segítse, ontsa, javítsa, gyógyítsa, feszítsen, borítson, gyűjtsön
38. kabátja, csatja, botja, kádja, vadja, hídja, kardja, földje, ebédje, kínja, nénje, óceánja, trónja, nagyság, bolondság, barátság, rútság, zöltség
39. kimondta, tudta, szétszedte, elkezdte, letagadta, adta, fedte, védte, fogadta, feledte, visszaküldte, összehordta, elengedte, meghaladta
40. tanuljon, beszéljen, féljen, szálljon, guruljon, halljon, forduljon, szóljon, álljon, ítéljen, meséljen, fészüljön, szabaduljon, feleljen
41. kihunyjon, felhányja, lehunyja, hagyjon, fogyjon, fagyjon, vágyjon, elhagyja, kifogyjon, megfagyjon, ráhagyja, elfogyjon, befagyjon
42. anyja, atyja, bátyja, egészség, igazság, gonoszság, utca, merészség, készség, gázság, kamaszság, szárazság, ravaszság, kopaszság

Szószerkezetről szószerkezetre

1. a bagoly huhog, a ló nyerít, a cica nyávog, a kutya ugat, a malac rőfög, a liba gágog, a kacsza hápog, a tehén bög, a madár csivitel
2. éhség csigáz, fázás remegtet, földecske táplál, szomjúság epezst, tavasz lett, szél elkerül, szelek fújdogálnak, madár röpi
3. Kovácsék elköltöztek, beszéd hallatszik, Simonék laknak, Gergő felkacag, Miska odakapott, gyereklárma zavarja, csend van
4. a fecske madár, az oroszán állat, a pipacs növény, az elefánt emlős, a bodza bokor, a cserebogár rovar, az autó jármű
5. a róka ravasz, a gyík fürge, a farkas erős, a nyúl gyáva, a macska hízelgő, a bagoly bölcs, a szamár csökönyös, a medve lusta
6. vadidegen gyerek, mély hang, új kislány, szemüveges kígyó, jeles tanuló, tanári asztal, szelíd báránka, csúnya bagoly, csendes osztály
7. született jellem, örökös égháború, alkalmas pillanat, ugrándoó gyerekláb, csúszkorászó székláb, alkalmas hang, jámborabb lélek
8. éjjeli váltás, pöttöm pacsirta, májusi vasárnap, füttyögő rigó, rikácsoló szarka, csirregő madár, repedt hang, ráérő vénasszonyok
9. becsukott szemmel, nyelvi játékkal, varázslatos rajzfilmmel, szerethető figurával, összetartó erővel, ösztönző élménnyel, későbbi írásaival, sajátos humorral, filmes feldolgozással, Kossuth-díjjal

10. tavaly elköltöztek, földszintig lehallik, időnként túlkiabálom, kővel megdobálta, folyton nyaggatja, hirtelen megdühödött, férfiként állja
11. tavaszt vár, fagyot terelt, üzenetet váltott, gyökeret verhetnék, választ vár, termést hozott, szelet kavar, felhőt hoz, virágot nevel
12. hazavitte a galambot, nekiadtam a gombfocistát, betartottam a trükköt, kerestem Gyulukát, rúgtuk a labdát, betettem a könyvet

Mondatról mondatra

1. Megkérdezted-e a barátodat? Játsszol-e velünk kidobós játékot? Elviszed-e a barátodnak a házi feladatot? Voltál-e már hangversenyen?
2. De szépet álmodtam! Úgy örülök a győzelmednek! Mennyi daru repül az égen! Jaj, megütöttem a lábamat! Nincs itt a tornafelszerelésem!
3. Légy szíves, gyere be! Töröld meg a lábad! Ül a helyedre! Ne pakolj szét az asztalodon! Olvasd el a feladatot! Hallgasd meg a választ!
4. Csak lenne már karácsony! Bár indulnánk már korcsolyázni! Jó lenne moziba menni! Bárcsak nekem is lenne rollerem!
5. Add oda neki a labdát! Kezdd el az írást! Mondd meg a választ! Vidd le a szemetet! Vedd le a polcról a könyvet! Folyamatosan eddéztek magatokat! Hidd el neki!
6. Bontsd ki a csomagot! Hagyd meg a kutyának a maradékot! Ne bánts az állatokat! Ne ránts meg a csengőt! Töltsd tele a kulacsomat!
7. Kérlek, süsd meg a palacsintát! Vesd le a kabátodat! Kösd meg a cipőfűződet! Légy szíves, nekem dobd a labdát! Legyetek szívesek lemásolni!
8. Hol találom a könyvtárat? Gyere, menjünk együtt! Te is a könyvtárba indultál? Egy kalandregényt szeretnék kölcsönözni!
9. Remek ízlésed van! Utána mit fogsz csinálni? Kosárlabda edzésem lesz! Én is szeretem a labdajátékokat!
10. Próbáld ki velünk a kosarazást! Biztosan megengedi az edződ? Ne izgulj már! Bár velünk jöhetnél! Fogjunk hozzá a feladatokhoz!

Szövegről szövegre

1. Peti kutyasétáltatáshoz készül. Rácsatolja a nyakörvet a kutyája nyakára. Mindketten örömmel indulnak a parkba.
2. Tegnap a barátommal moziban voltam. Megnéztünk egy izgalmas kalandfilmet. Elhatároztuk, hogy a jövő héten is elmegyünk.

3. Gergő naponta három kilométert fut. Ő képviseli az iskolát a városi futóbajnokságon. Minden esélye megvan a győzelemre.
4. Leesett a biciklim láncja. Elvittem a szerelőhöz. Gyorsan és szakszerűen megjavította.
5. Sára minden este rendbe teszi a tolltartóját. Megvizsgálja a ceruzái hegyét. Kihegyezi a tompa ceruzáit.
6. Viki palacsintát süt. Lisztet, tojást, tejet vesz elő. Egy óra múlva elkészül a finom palacsinta.
7. A gyerekek fát ültetnek. A kiásott gödrökbe beleállítják a facseteteket. Alaposan megöntözik az elültetett fácskákat.
8. Hugó nyitva felejtette a csapot a fürdőszobában. Amikor hazaért, már az előszobában is állt a víz. Villámgyorsan nekilátott eltüntetni a víz nyomait.
9. Az iskola kosárlabda csapata az első mérkőzésére készült. Az edzésen sokat gyakorolták a kosárra dobást. Fölényes győzelmet arattak.
10. Tegnap iskolánkban író - olvasó találkozó volt. A gyerekek közkedvelt regényírója látogatott el hozzánk. Élményekben gazdag beszélgetést folytattunk a vendéggel.
11. A fiú elment a királyi kastélyba. Bizony ott is annyi egér szaladgált, hogy mozdulni sem lehetett tőlük. Még az asztalon is futkároztak.
12. – Engedj utamra, vissza a gyerekeimhez, jó uram. Éhesek, fáznak szegény árváim. Tán már farkasok ólálkodnak földbevált kunyhónk körül.
13. Egyszer Mátyás király a nagyurakkal az országot járta. Megszólított egy öreg embert. Az öreg valamikor a katonája volt. Mátyás király esztendőik múlva is megismerte.
14. Laci megbeszélte Radóval, hogy naplót fognak írni. Elsősorban a családról szóló történetek szerepelnek majd a naplóban. Olyan eseményekről számolnak be, ami valóban megtörtént.
15. Ha öregek lesznek, jókat derülhetnek a régi emlékeken. Radó jó választásnak bizonyult, mert neki van a leggazdagabb szókincse az osztályban.
16. A Faragó családnak folyton útban volt a filodendron. Eldöntötték, hogy este leviszik a parkba. Amikor otthagyták, elkezdett szakadni az eső. Faragóék nagyon megsajnálták Filut.

17. Faragóék közös erővel visszacipelték Filut a lakásba. Visszafelé sokkal nehezebb volt, mint odafelé. De az egész család nagyon jól szórakozott.
18. Magyarországon a Dunántúl is bővelkedik látnivalókban. Érdemes télen is ellátogatni a Balaton felé. Induljunk el egy varázslatos tájra, a Kis-Balaton környékére. Itt született meg a Diás-szigeten Fekete István Vuk című regénye is.
19. Egy izgalmas téli vízitúra helyszíne lehet a Hévíz-patak. A túra útvonala egészen a Kis-Balatonig tart. A Kis-Balaton rejtett kincse a Kányavári-sziget.
20. Budapest, hazánk fővárosa, Pest vármegye veszi körül. A Duna két részre osztja. A budai oldalon a Gellért-hegy, tőle nem messze a Várhegy emelkedik.
21. A Várhegy lapos tetején van a Várnegyed, amelynek legrégebbi műemléke a Mátyás-templom. Mögötte a Halászbástya építménye néz le a Dunára.
22. Budáról hidak vezetnek át Pestre. A pesti oldalon, a Duna-parton az Országház épülete áll. A belvárosból az Andrassy út vezet a Városliget felé.
23. Az Andrassy út egyik különleges épülete a Magyar Állami Operaház. Az út a Hősök terébe torkollik. Ezen a téren áll a Szépművészeti Múzeum is.
24. Együtt indultunk Danival az uszodába. A pénztárnál jegyet váltottunk. Az öltözőben felvettük az úszónadrágot. A medencénél talákoztunk néhány fiúval az osztályból. Ők újságolták, hogy az edzőtől azt hallották, ma a vízilabdások bemutatót tartanak az uszodában. Örömmel vártuk a mérkőzést.
25. A hétvégét a Kiss család Debrecenben tölti. Meglátogatják a nagyszülőket. Velük együtt elmennek a Déri Múzeumba. Szívesen mennének a Csokonai Színházba is, de nem kaptak jegyet. Helyette a Nagytemplomban fognak meghallgatni egy orgonahangversenyt. Lehet, hogy a fürdőbe is ellátogatnak.
26. Képzeltben utazzunk el Szegedre, Csongrád-Csanád vármegye központjába! A Tisza két oldalán fekvő települést három közúti híddal kötötték össze. Közülük a Belvárosi híd rendelkezik legrégebbi múlttal.

27. Szeged városa egész évben számos kulturális programmal várja a látogatókat. Nyaranta a Dóm téren építik fel hazánk legnagyobb szabadtéri színházát. Látványos előadásokkal kápráztatják el a közönséget.
28. A nézőtéri ajtók előtt a jegyszedők ellenőrzik a jegyeket. Az osztály az erkély alatt a földszinten foglal helyet. A gyerekek leülnek egymás mellé. A zenekar a színpad előtt foglal helyet. A függöny mögött már készülődnek a színészek. A függöny elé kilép a főszereplő. Megkezdődik az előadás.
28. A dombok mögött lassan felbukkan a nap. A fák felől varjúcsapat érkezik. A diófa körül gyülekeznek. A fa alatt feltörik az érett diókat. A lakmározás után elégedetten tovaszállnak.
29. A bátor királyfi kiállta a nehéz próbát. Megmentette a gyönyörű királylányt a félelmetes sárkánytól. A bölcs király leleplezte a gonosz boszorkányt. Elűzte a hatalmas birodalom szélére egy sűrű erdő közepére. A boldog jegyespár a sok megpróbáltatás után megtarthatta a vidám lakodalmat.
30. Az iskola kórusa bemutatóra készül. A kis énekesek szorgalmasan próbálnak. Kamarazenekar kíséri a produkciójukat. A karmester nagyon elégedett az együttes munkájával.
31. Kerékpáros kirándulást szerveztünk egy lovas tanyára. Ott különleges programok vártak ránk. Lovagoltunk, etettük a házi állatokat. Szekérre ülve bejártuk a környéket. Remélem, még visszatérünk erre a tanyára.
32. Tegnap a Csodák Palotájában voltunk. Az interaktív játékok sokasága várt bennünket. Jártunk a Természet műhelyében, a Tudósok csarnokában. Kísérleteztünk, csillagászkoztunk, ügyességi játékokat próbáltunk ki.
33. Vidáman baktattunk le a partra. Megkerestük a leglaposabb kavicsokat. Petinek már az első kavicsa pattogott a vízen. Ezután én próbálkoztam, de az enyém pillanatok alatt elsüllyedt.
34. Az erdei iskolánk a Bükki Nemzeti Parkban volt. A túravezetőnkkel, az ottani erdőszel titkos barlangok nyomába eredtünk. Lenézhattunk a feneketlen mélységbe. Zseblámpával felfedeztünk egy denevérek lakta barlangot.

Népi bölcsességek

1. A kutya farkához köti. Áhítozik, mint kutya a túróra. Jön még kutyára dér!
2. Köti az ebet a karóhoz. A tiszta vizet is megszűri. Arra már hideg vizet ihat.
3. Úgy néz rá, mint a kutyára. Egyszer volt Budán kutyavásár.
4. Az melegszik, aki közelebb ül a tűzhöz. Lassú víz partot mos.
5. Forró vizet a kopasznak! A víz ellenében nehéz úszni. Jobb napokat látott.
6. Zavaros vízben halászik. A jó barát értékesebb az aranyból.
7. A napnál is világosabb. Könnyebb a bárányt megszelídíteni.
8. Legnehezebb az igazat túrni. Nagyobb a szeme, mint a hasa.
9. Hosszabb a péntek, mint a szombat. A tíz ujján is megszámlolja.
10. Egyet mondok, kettő lesz belőle. Két dudás nem fér meg egy csárdában.
11. Azt a hét meg a nyolcát. A legjobb szabó se bír el egyszerre két tűvel.
12. Kettőig sem tud számolni. Ha sok nyúl után futsz, egyet sem kapsz el.
13. A sok még többet akar. A lónak négy lába van, mégis megbotlik.
14. Egyik tizenkilenc, a másik egy híján húsz. Ennek a fele sem tréfa.
15. Több szem többet lát. Több is veszett Mohácsnál. Több nap, mint kolbász.
16. Minden csoda három napig tart. Sok beszédnek sok az alja.
17. Űsse kő! Nagy követ mozgat. Kővé dermed! Kő kövön nem marad.
18. Még akkor a kő is lágy volt. Kőből van a szíve. Nagy kő esett le a szívéről.
19. Falra hányt borsó. Egy gyékényen árulnak. A jég hátán is megél.
20. Aki keres, talál. Ami késik, nem múlik. Jobb későn, mint soha.
21. Nem igaz barátság, mely könnyen elmúlik. Ne vess mindennel barátságot!
22. Bátraké a szerencse. Nem kell a bátornak biztatás. Terem a bátor.

A cselekvést, történést, létezést jelentő szavak (ige)	4
Ki cselekszik? A cselekvő személye	8
Mikor cselekszik, történik? A cselekvés, történést (ige) ideje	12
A cselekvés (ige) jelen ideje	14
A cselekvés múlt (ige) ideje	15
A cselekvés jövő (ige) ideje	18
A cselekvést, történést jelentő szavak (igék) helyesírása	22
J vagy ly a cselekvést, történést jelentő szavakban (igékben)	24
A cselekvésekhez, történésekhez (ige) kapcsolódó szócskák (igekötő)	30
A rokon és ellentétes jelentésű szavak	32
A megnevezések (főnév) rokon és ellentétes jelentései	32
A tulajdonságok (melléknevek) rokon és ellentétes jelentései	36
A cselekvések, történések (igék) rokon és ellentétes jelentései	44
A mássalhangzók egymásra hatása	48
Az elválasztás szabályai	58
Az összetett szavak elválasztása	61
A betűrend	62
Felhívás	66
Tudósítás	68
Elbeszélés	72
Levél	80
Fantáziafejlesztő	85
Szóról szóra	88